

# АЛМАТЫ – город/текст

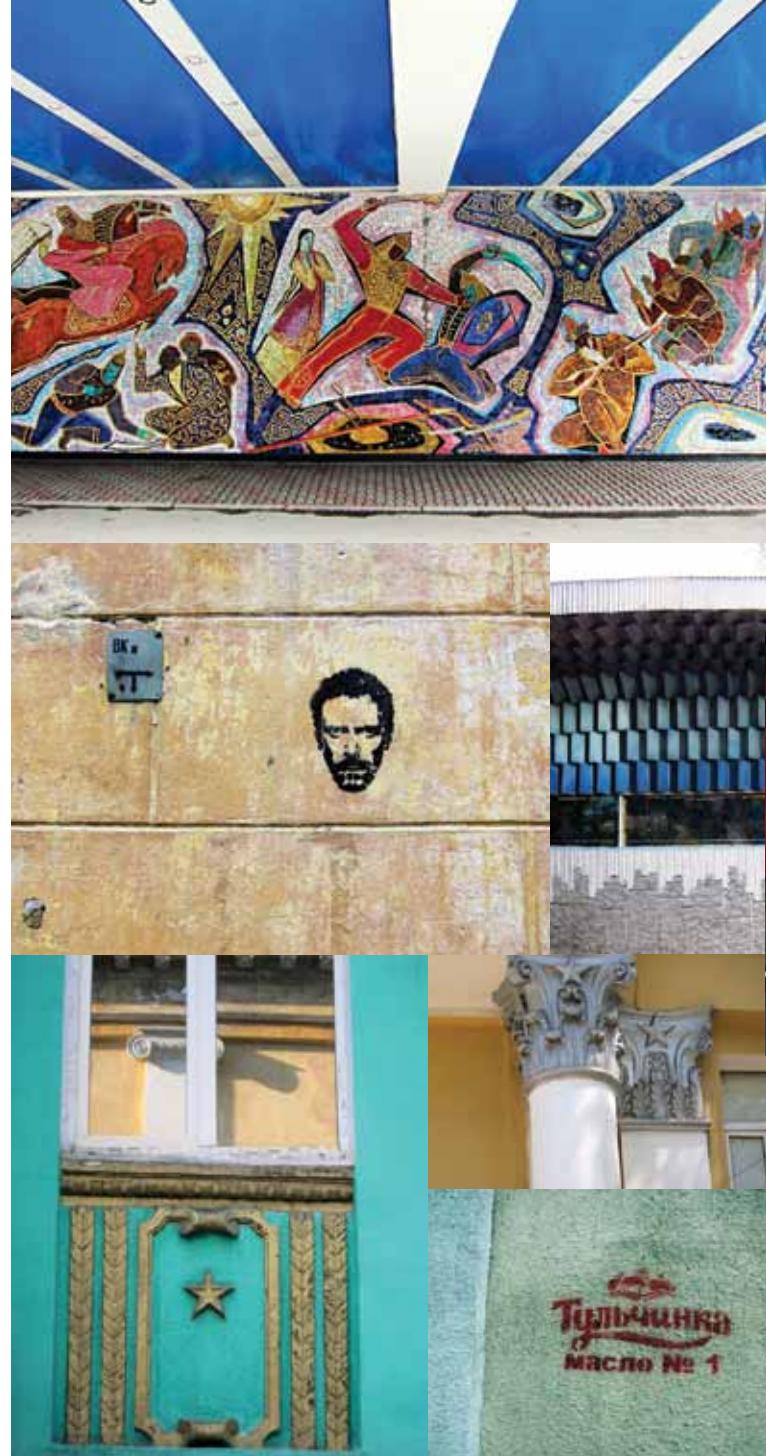
Алматы – бывшая столица, но по прежнему самый большой город Казахстана. Город расположился в долине, в предгорьях Заилийского Алатау и поэтому, куда ни посмотри, из-за крыш домов постоянно выглядывают голубые и белоснежные горные вершины. Как и многие города-форпосты, входившие в Российскую империю, город начинался как крепость с утверждающим именем «Верный». Но был он тогда большей частью не каменный, а деревянный, с тихими и тенистыми улочками, пирамидальными тополями вдоль дорог, арыками, полными бегущей с гор воды, и приземистыми домиками с ажурными ставнями и крылечками. Самыми роскошными считались дома купцов: Пугасова, Шахворостова и Габдулвалиева. Но при этом, в городе изначально была создана четкая, грамотно продуманная сетка улиц, способствующая равномерному движению воздуха в долине. Потом были мощные землетрясения 1887 и 1910 года, когда город практически был стерт с лица земли, но опять восстановлен. Горожане активно в этом участвовали, не только строили дома, но и сажали деревья. Появилась даже местная традиция сажать деревья во время свадеб, саженцы которых выдавались бесплатно городскими властями. Именно тогда в окрестностях города появились Березовая, Дубовая рощи, Казенний парк (сейчас – городской парк культуры и отдыха) и знаменитая Роща Баума. Затем, уже в советское время, город был переименован в Алма-Ату и стал столицей. Менее чем за десятилетие, провинциальный городок превратился в пафосную столицу республики. В строительстве «Большой Алма-Аты» (так тогда называли новую столицу) принимали участие лучшие архитекторы того времени – Алексей Щусев, Александр Гегелло, Моисей Гинзбург, Иван Леонидов, Давид Кричевский, Владимир Львов. Они создали новаторские по стилю и типологии здания, которые и определяют нынешний облик Алматы. Здесь можно увидеть конструктивизм, и «упрощенную» классику 30-х годов, архитектуру «национального стиля» с элементами национального декора 40-х, массовую «сталинскую» застройку 50-х. Самые крупные объекты тех лет – Дом Правительства, Оперный театр, Госбанк, Главпочтa, комплекс зданий ГПУ и жилье для «стахановцев» и «специалистов» (так называемые «косые дома»). Они и формируют ансамбль городского центра. Конечно, новое время так же меняет город. В нем появились высокие стеклянные билдинги, витейиватые доходные дома из полированного камня с «арабским» ароматом, торговые центры и модные клубы. Но визитной карточкой Алматы по прежнему остаются горы. Даже направления движения в городе принято отсчитывать не горизонтально, а вертикально: «к горам» и «с гор».

# АЛМАТЫ – қала/мәтін

Алматы – Қазақстанның бұрынғы астанасы болғанымен әлі де оның ең ірі шаһары болып табылады. Қала Іле Алатауының жотасындағы алқапта орналасқан, сондықтан қайда қарамасаң да үй шатырларының артынан көкшіл, ұшын қар басқан тау шыңдары келбендеп тұрады. Бұрын Ресей Империясына кірген көптеген форпост қалалар сияқты қала «Верный» деп аталағын қамалдан бастау алған. Бірақ бұл кезде қамалдың басым бөлігі тастан емес ағаштан еді, көшелері тыныштық пен коленкеге толы еді, жолдың бойында пирамидадай терек ағаштары, таудан аққан суға толастаған арықтар еді, бедердің терезе қақпағы мен шыға берістері бар жер үйлер көптен тұратын. Пугасов, Шахворостов және Габдулвалиев сияқты көпестердің үйлері ең әл-ауқатты үйлер болып саналатын. Қалада бастапқыда-ақ анық, сауатты ойластырылған көше торы құрылған, бұл аланқайдағы ауының тегіс таралуына ықпал ететін. Кейін 1887 және 1910 жылдары құшті зілзаларап болып, қала жермен жексен болды, бірақ кейіннен қалпына келтірілді. Қала тұрғындары қалпына келтіру жұмыстарына белсенді қатысты, үйлер салып, ағаштар отырбызы. Той кезінде ағаш отырбызу сияқты жергілікті дастар де пайда болды. Бул жағдайда көшеттерді қала билігі тегін беріп отыратын. Дәл осы кезде қала маңында Аққайың тоғайы, Емен тоғайы, Қазыналық саябак пайда болды (қазір – қалалық мәдениет және демалыс саябағы) және атакты Бауман тоғайы бой көтерді. – Кейіннен кеңестік уақытта Алма-Ата болып атаяны өзгерітіп, астанаға айналды. Он жылға жетеп уақыт ішінде шағын қала республиканың маңғаз астанасы болып шыға келді. «Ұлкен Алма-Атандың» құрылышына (жана астананы осылай атаған еді) сол уақыттағы ең үздік сәулетшілер қатысты – Алексей Щусев, Александр Гегелло, Моисей Гинзбург, Иван Леонидов, Давид Кричевский, Владимир Львов. Міне, дәл осы тұлғалар Алматының қазіргі көркін одан да көркейтіп тұрған мәнері мен түрі жағынан бірегей ғимараттардың негізін қалаған еді. Бұл жерде конструктивизмдің 30-жылдардаға тән «қарапайымдатылған» классиканы, 40-жылдардың ұлттық декор элементтері бар «ұлттық мәнердегі» сәулетті, 50-жылдардағы жаппай «сталиндік» құрылыштарды көруге болады. Осы жылдардағы ең ірі ынсандар – Үкімет үйі, Опера театры, Мемлекеттік банк, Бас пошта, МПУ ғимаратының кешені және «стаханышылар» мен «мамандарға» арналған тұрғынүйлер (оларды «қиғаш үйлер» деп те атайды). Міне осы атаптап ғимараттар қала орталығының кешенін құрайды. Әрине, жаңа уақытта қаланы жаңартса түседі. Алматыда зәулім шыны билдингтер, «араб» мәнеріндегі жылтыр таспен көмкөрілген сырмалы дәүлітті үйлер, сауда орталықтары мен сәнді клубтар бой көтерді. Алматының басты көркін бұрынғысынша таулар болып қалады. Қаладағы жүру бағытында ұзындығынан емес, көлденеңнен; «тауға қарай», «таудан төмөн», «жоғары», «төмөн» деп атап қалыптасып қалған.

## ALMATY – city/text

Though Almaty is the former capital, it remains the largest city in Kazakhstan. The city is located in a valley in the foothills of the Trans-Ili Alatau mountain range, exposing the blue and white mountain peaks from the roofs of houses in all directions. Like many outposts of the Russian Empire, the city began as a fortress, confirmed by its name Verniy (that means faithful). But back then it wasn't so much stone as it was wooden, with its quiet and shady streets, Lombardy poplar-lined roads, ditches full of water running down from the mountains, and low houses with delicate shutters and porches. Considered the most luxurious were the houses of the Pugasov, Shakhvorostov, and Gabduvaliyev merchants. The city was originally created in a clear and well-thought out street grid that promoted uniform air flow in the valley. Then there were powerful earthquakes in 1887 and 1910, which virtually flattened the entire city, but was rebuilt. Townspeople played an active role in reconstruction, building houses and planting trees. From this came the tradition of planting trees at weddings and seedlings were given for free by the city for this. It was around this time that birch and oak groves appeared around the city, along with a public park (today it is the City Culture and Leisure Park) and the well-known Baum Grove. Later in the Soviet era, the city was renamed Alma-Ata and became the capital. In less than a decade, the provincial town had turned into a swanky capital. In building the "Big Alma-Ata" (as the new capital was then called), the best architects of that time all played a role: Alexey Shchusev, Aleksandr Gegello, Moisei Ginzburg, Ivan Leonidov, David Krichevsky, and Vladimir Lvov. They created an innovative building style and typology that defines the present appearance of Almaty today. Here you can see constructivism and a simplified version of the classic 30's, architecture in the national style with elements of national décor from the 40's and the massive Stalin-style of the 50's. The biggest buildings from those years are the Government House, the Opera House, the National Bank, the Main Post Office, the Chief Political Administration's building complex, and a living complex for the Stakhanovites and Specialists (the so-called slanting houses). These form the core of the city center. New times have, of course, also changed the city, bringing tall, glass buildings, ornate apartment buildings made of polished stone with an Arab flavor, shopping centers and trendy clubs. But the hallmark of Almaty is still the mountains. Even directions around the city are pleasantly given not horizontally, but in a vertical manner, either "towards the mountains" or "from the mountains," "up" and "down."





# О ФЕСТИВАЛЕ

## Манифест

Каждый Город имеет право на свой, особенный праздник. Каждый Художник имеет право на реализацию своих идей и замыслов, право иметь своего Зрителя и Ценителя. Каждый Зритель имеет право хотя бы раз в жизни захотеть стать Художником. ArtBatFest – это праздник искусства, время долгожданной и счастливой трансформации любого пешехода в заинтересованного Зрителя. Это праздник скульпторов, фотографов, актеров, художников музыкантов и конечно же, жителей города. Это улыбки и недоумение, сочувствие и негодование. Это гигабайты изображений на переполненных цифровых носителях. Это – ArtBatFest.

Фестиваль Современного Искусства ArtBatFest был создан в 2010 году инициативной группой, состоящей из деятелей искусства, художников, искусствоведов при поддержке местных бизнесменов. Для проведения Фестиваля была выбрана площадка на пешеходном участке улицы Жибек Жолы между ул. Аблай хана и ул. Фурманова, называемой в народе «Арбат». Так и появилось название Фестиваля – ArtBatFest, где гармонично сложились: Art (искусство), Art+Bat (место проведения) и Fest (фестиваль).

**ArtBatFest 2010** проходил с 21 августа по 2 октября 2010 года. Куратор фестиваля: Барманкулова Баян Карабаевна – казахстанский искусствовед, историк искусства. Основная тема – экология и защита окружающей среды. Цель: обозначить с помощью художественных приемов и образов современного искусства такие проблемы, как загрязнение городов бытовыми отходами, рациональное использование ресурсов, recycling, взаимоотношения урбанистического и естественно-природного пространств.

**ArtBatFest 2011** проходил с 28 мая по 25 июня 2011 года. Куратор фестиваля: Дмитрий Пиликин – художник, куратор, арт-критик, зам. директора Музея современных искусств СПбГУ (Россия). В 2011 году фестиваль стал международным, к нему добавились участники из России, Узбекистана и Израиля. Прицел фестиваля был смещен в сторону международного движения public art (искусство в общественном пространстве). Но кроме этого фестиваль представлял музыкальную программу (live в открытом городском пространстве) и программы перформанса и видеокарта.

В конце 2011 года для расширения сфер деятельности фестиваля и установления международных контактов, в Алматы был создан «Евразийский культурный альянс», который с этого времени является официальным организатором всех последующих фестивалей ArtBatFest.

**ArtBatFest 2012** проходил с 24 мая по 24 июня 2012 года при поддержке Акимата города Алматы. Куратор фестиваля: Наиля Аллахвердиева, руководитель программы «Паблик-арт» Музея современного искусства PERMM предложила для фестиваля метафору «Начало Света».

Что ждет Человека в обозримом будущем? Обоснованы ли наши страхи и опасения перед или все эти страхи всего лишь виртуальный информационный мираж? Как во «времена перемен» сохранить цельность, спокойствие и уверенность? Вынесенное на улицы и вступающее в прямой контакт с жителями города современное искусство призвано задавать вопросы и учить смотреть на город как личное и общественное достояние. Алматы интенсивно меняется в новом для города времени постсоветской истории и сегодня все его жители уже не пассивные, а активные участники этих изменений. Поэтому, обращение интереса к «языку города» и внимательному диалогу с ним входит в задачи фестиваля. На экспозиционных площадках пешеходного Арбата и новой площади Алмала появились масштабные и разноплановые художественные произведения, созданные казахстанскими художниками и гостями фестиваля, из зарубежных стран – России, Киргизии, Грузии, Италии. Современное искусство не ставит развлекательных задач и не создает умилительных образов будущего, но в метафоре фестиваля все же сквозит надежда, которая как известно, умирает последней.

## Авторы проекта «ArtBatFest 2012»

Куратор фестиваля – Наиля Аллахвердиева

Со-куратор – Галина Корецкая

Консультант и куратор спец. проектов – Дмитрий Пиликин

Председатель ОО «Евразийский культурный альянс» – Игорь Слудский

Директор проекта – Оксана Кан

Технический директор – Айдар Даuletбаков

Art директор – Анастасия Силкина, Владислав Слудский

Creative – Евгений Ковешников

Production – Нина Гуралевич

Media – Светлана Банина

Design – Павел Мокич

PR – Rash

## Организатор фестиваля:

ОО «Евразийский культурный альянс»

Республика Казахстан, г. Алматы,

ул. Нурмакова, 79

[www.artbat.kz](http://www.artbat.kz)

# ФЕСТИВАЛЬ ТУРАЛЫ

## Манифест

Әрбір қала өзінің ерекше мерекесіне құқылы. Әрбір суретші өз ойлары мен идеяларын жүзеге асыруға, өз Көрермені мен Бағалаушысина ие болуға құқылы. Әрбір көрермен өмірде ең болмаса бір рет Суретші болуды армандауға құқылы. ArtBatFest – өнер мерекесі, кез келген жолаушының көптен күткен әрі бақытты қызыгуышы Көрерменге айналатын үақыты. Бұл мүсіншілердің, фотографтардың, әртістердің, суретшілердің, музиканттардың және әрине қала тұрғындарының мерекесі. Бұл құлқи керуені мен таңқалу, бірге сезіну мен қайыру. Бұл толастаған сандық тасымалдаушылардағы гигабайттаған бейнелер. **Бұл – ArtBatFest**

ArtBatFest заманауи өнер фестивалі 2010 жылы өнер қайраткерлерінен, суретшілерден, өнертанушылардан тұратын бастамашы топпен жергілікті бизнесмендердің қолдауымен құрылған болатын. Фестивальді өткізу үшін Жібек Жолы көшесінің бойындағы Абылай хан данышы мен Фурманов көшесінің аралығындағы «Арбат» деп аталатын жаяу жүргіншілер алаңы таңдалап алынды. Осылайша ArtBatFest деңгөн фестивальдің атауы да пайда болды, мұнда: Art (өнер, Art+Bat (өткізілетін жері) және Fest (фестиваль) сөздері өз үйлесімін тапқан.

**ArtBatFest 2010** 2010 жылғы 21 тамыздан бастап 2 қазанға дейін өтті. Фестиваль жетекшісі: Барманқұлова Баян Карибайқызы – қазақстандық өнертанушы, өнер тарихшысы. Негізгі тақырыбы экология және қоршаған ортаны қорғау болды. Мақсаты: заманауи өнердің көркемдік әдістері мен образдары арқылы қаланың тұрмыстық қалдықтармен ластануы, қорды жан-жақты пайдалану, recycling, урбанисттік және қарапайым табиғи кеңістіктің арақытынасы сияқты мәлелелерді ашып көрсету.

**ArtBatFest 2011** 2011 жылдың 28 мамыры мен 25 маусымы аралығында өтті. Фестивальдің жетекшісі: Дмитрий Пиликин – суретші, жетекші, арт-сыншы, «СПБГУ» заманауи өнер мұражайы директорының орынбасары (Ресей). 2011 жылы фестиваль халықаралық деңгейге көтеріліп, оған Ресейдің, Өзбекстан мен Израильдің қатысуышылары қосылды. Фестиваль өз бағдарлын public art (қоғамдық кеңістіктері өнер) халықаралық қозғалысы жағына қарай бұрды. Бірақ осыдан басқа фестиваль музыкалық бағдарлама (ашық қалалық кеңістіктері live) мен перформанс және видеоарт бағдарламасын да ұсынды.

2011 жылдың соында фестивальдің қызмет ету аясын кеңейту үшін және халықаралық байланыстарды орнату үшін Алматыда «Евразиялық мәдени альянс» құрылды, ол осы үақыттан бері ArtBatFest-ң барлық кейінгі фестивальдерінің ресми үйымдастыруышы болып табылады.

**ArtBatFest 2012** 2012 жылдың 24 мамыры мен 24 маусымы аралығында Алматы қаласы Әкімінің қолдауымен өтті. Фестиваль жетекшісі: Наиля Аллахвердиева, «Паблик-арт» бағдарламасының жетекшісі. PERMM заманауи өнер мұражайы фестиваль үшін «Жарық дүниенің басталуы» метафорасын ұсынды.

Адамды жақын болашакта не күтіп тұр? Біздің қауіпперіміз бен қорқыныштарымыз негізді ме немесе осы қорқыныштың барлығы виртуалды ақпараттық елес қана ма? «Аумалы төкпелі кезенде» тұтастығымызды, тыныштығымызды бен сенімділігімізді қалай сақтап қалуға болады? Қөшеге шығарылған және қала тұрғындарымен тікелей байланысқа түсken заманауи өнер өз-өзімізге сұрап қоюға және қалаға жеке меншік әрі қоғамдық игілік түріндегі қаруаға үйретеді. Алматы кеңестік дәүірден кейінгі қала үшін жаңа тарихи кезенде қарқынды өзгеріп келеді және бүгінгі таңда оның барлық тұрғындары болып жатқан оқиғалардан бейжай емес, осы өзгерістердің белсенді катышуылары. Сондықтан «қаланың тіліне» барлық мұддені бұру және онымен мұқият диалогқа тусу фестивальдің міндетіне кіреді. Арбат деп аталаған жауя жүргіншілердің экспозициялық аландарында және жаңа Алмалы алаңында кең ауқымды және түрлі көркем туындылар пайда болды, бұның барлығы қазақстандық суретшілер мен Ресейден, Қырғызстаннан, Грузиядан, Италиядан келген шетелдік фестиваль қонақтарының өнер туындылары. Заманауи өнер сауықтыру міндетін көзdemейді және болашақтың көңілді елжіретептің обrazдарын құрмайды, бірақ фестиваль метафорасында қашан да соңғы болып өштептің үміт көзі жылт-жылт етеді.

## «ArtBatFest 2012» жобасының авторлары

Фестиваль жетекшісі – Наиля Аллахвердиева

Қосарлы жетекші – Галина Корецкая

Кеңесші және арнайы жобалардың жетекшісі – Дмитрий Пиликин

«Евразиялық мәдени альянс» ҚБ Төрағасы – Игорь Слудский

Жобаның директоры – Оксана Кан

Техникалық директор – Айдар Даuletбеков

Art – Анастасия Силкина, Владислав Слудский

Creative – Евгений Ковешников

Production – Нина Гуралевич

Media – Светлана Ванина

Design – Павел Мокич

PR – Rash

## Фестивальді үйымдастырушы:

«Евразиялық мәдени альянс» ҚБ

Қазақстан Республикасы, Алматы қ.,

Нұрмаков к-си, 79

[www.artbat.kz](http://www.artbat.kz)

# ABOUT THE FESTIVAL

## Manifesto

**Every city has the right to a special celebration of its own. Every artist has the right to create their ideas and plans and the right to an audience and critics. Every viewer has the right to at least once in their lives want to become an artist. ArtBatFest is a celebration of art, a time for the long-awaited and wonderful transformation of pedestrians into interested viewers. It is a celebration of sculptures, photographs, actors, artists, musicians and, of course, the city's residents. It is smiles and bewilderment, compassion and indignation. It is gigabytes of overflowing digital media. It is: ArtBatFest.**

The ArtBatFest Festival of Contemporary Art was created in 2010 at the initiative of a group of art figures, artists, and art historians with the support of local businesses. The site chosen for the Festival was an area on the pedestrian part of Zhibek Zholy Street between Ablai Khan Street and Furmanov St., popularly called the "Arbat." The name of the Festival – ArtBatFest – came from this location in a harmonious way: Art, Art+Bat (place) and Fest.

**ArtBatFest 2010** took place from August 21 to October 2, 2010. The Festival curator was Bayan Barmankulova, a Kazakh art critic and art historian. The main theme was ecology and environmental protection. The goal was to identify problems such as urban pollution and waste, resource use, recycling, and the relationship between urban and natural spaces through the use of artistic techniques and images of modern art.

**ArtBatFest 2011** took place from May 28 to June 25, 2011. The Festival curator was Dmitry Pilikin, an artist, curator, art critic, and the Assistant Director at the Museum of Modern Art at the St. Petersburg State University (Russia). In 2011, the Festival became an international one with participants from Russia, Uzbekistan, and Israel. The focus of the Festival was shifted towards the international public art movement. But in addition to that, the Festival had a live musical program along with a performance and video art program.

At the end of 2011, the Eurasian Cultural Alliance was founded in Almaty to expand the scope of the Festival and the establishment of international contacts. This organization is now the official organizer of all subsequent ArtBatFests.

**ArtBatFest 2012** took place from May 24 to June 24, 2012 with support from the Almaty City Administration. The Festival curator was Nailya Allakhverdiyeva, Head of the Public-Art Program at PERMM Museum of Contemporary Art, who proposed the theme for the Festival: the Beginning of the World.

What is the near future for the mankind? Are our fears and concerns about the future justified or are all of these fears just a mirage of virtual information? In times of change, how can we keep our integrity and peace of

mind? Carried out on the streets in direct contact with city residents, modern art teaches people to look at the city as both a private and public domain. Almaty is changing intensively into a new period of post-Soviet history and today's residents are no longer passive, but active participants in these changes. Therefore, turning interest to "the language of the city" and attentive dialogue with it is within the scope of the Festival. On the expo grounds of the pedestrian Arbat and Republic Square of Almaty, there are extensive and diverse pieces of art created by Kazakhstani artists as well as by Festival guests from abroad like Russia, Kyrgyzstan, Georgia, and Italy. Modern art does not serve an entertainment objective and does not create touching images of the future, but in the image of the Festival, hope still shines, which as we all know, is the last to die.

## ArtBatFest 2012 Project Authors

Festival Curator – Nailya Allakhverdiyeva

Co-curator – Galina Koretskaya

Consultant and curator of special projects – Dmitry Pilikin

Chairman of the Eurasian Cultural Alliance – Igot Sludsky

Project Director – Oxana Kan

Technical Director – Aidar Dauletbakov

Art – Anastassiya Silkina, Vladislav Sludsky

Creative – Yevgeny Koveshnikov

Production – Nina Guralevich

Media – Svetlana Vanina

Design – Pavel Mokich

PR - Rash

## Festival Organizers:

Eurasian Cultural Alliance public association

79 Nurmakov Str.

Almaty, Kazakhstan

[www.artbat.kz](http://www.artbat.kz)

# **АЛМАЛЫ/АРБАТ**

# **ALMALY/ARBAT**

Главные площадки фестиваля  
Фестивальдің басты алаңдары  
Main platform of the festival



**Воин света**

Молдакул и Сахи Нарымбетовы, Казахстан

**Жарықтың жауынгері**

Молдақұл мен Сахи Нарымбетовтар, Қазақстан

**The Soldier of Light**

Moldakul and Sakhı Narymbetov, Kazakhstan



**Реактивная птица**  
Эдуард Казарян, Казахстан

**Реактивті құс**  
Эдуард Казарян, Қазақстан

**A Reactive Bird**  
Eduard Kazaryan, Kazakhstan



**Зов предков**

Молдакул и Сахи Нарымбетовы, Казахстан

**Бабалар үні**

Молдакұл мен Сахи Нарымбетовтар, Қазақстан

**The Call of the Wild**

Moldakul and Sakhi Narymbetov, Kazakhstan



**Песня ветра**  
Молдакул и Сахи Нарымбетовы, Казахстан

**Жел әні**  
Молдақұл мен Сахи Нарымбетовтар, Қазақстан

**The Song of the Wind**  
Moldakul and Sakhı Narymbetov, Kazakhstan



**Бог не играет в кости**  
Группа Nebula, Казахстан

**Күдай асық ойнамайды**  
Nebula тобы, Қазақстан

**The God does not play dice**  
Nebula Group, Kazakhstan



Точка звучания (1)  
Кинестетика чувств (2)  
Свет внутри (3)

Оксана Кан, Павел Мокич, Казахстан

Дыбыстай нүктесі (1)  
Сезімдер кинестетикасы (2)  
Ішкі жарық (3)

Оксана Кан, Павел Мокич, Казахстан

The Sounding Point (1)  
Kinesthetics of Senses (2)  
The Light Inside (3)

Oksana Kan, Pavel Mokich, Kazakhstan



**Велосипед**

Мурат Дильманов, Казахстан

**Велосипед**

Мурат Дильманов, Казахстан

**Bicycle**

Murat Dilmanov, Kazakhstan

**Рыцарь. Посвящение Молдакулу**  
Георгий Трякин-Бухаров, Казахстан

**Сері. Молдакұлға арнау**  
Георгий Трякин-Бухаров, Қазақстан

**A Knight. Dedication to Moldakul**  
Georgy Tryakin-Bukharov, Kazakhstan





**Два начала**

Алексей Филимонов, Казахстан

**Екі бастау**

Алексей Филимонов, Қазақстан

**Two Beginnings**

Aleksei Filimonov, Kazakhstan

**Связующее звено**  
Александра Захарова, Константин Турченко,  
Алексей Царёв, Казахстан

**Тогыстыратын түйн**  
Александра Захарова, Константин Турченко,  
Алексей Царев, Казахстан

**Interlink**  
Aleksandra Zakharova, Konstantin Turchenko,  
Aleksei Tzarev, Kazakhstan





**Кочевники**

Сmail Баялиев, Казахстан

**Көшпенділер**

Сmailыл Баялиев, Қазақстан

**The Nomads**

Smail Bayaliyev, Kazakhstan



Калейдоскоп  
Арт-группа 5, Казахстан

Калейдоскоп  
Артгруппа 5, Қазақстан

The Kaleidoscope  
Artgroup 5, Kazakhstan



**Кулак супермена**

Александр Филимонов, Россия

**Супермен жұдырығы**

Александр Филимонов, Ресей

**The Fist of the Superman**

Aleksander Filimonov, Russia



**Садик**

Константин Новиков, Россия

**Бақша**

Константин Новиков, Ресей

**A Garden**

Konstantin Novikov, Russia



**Триумвират**

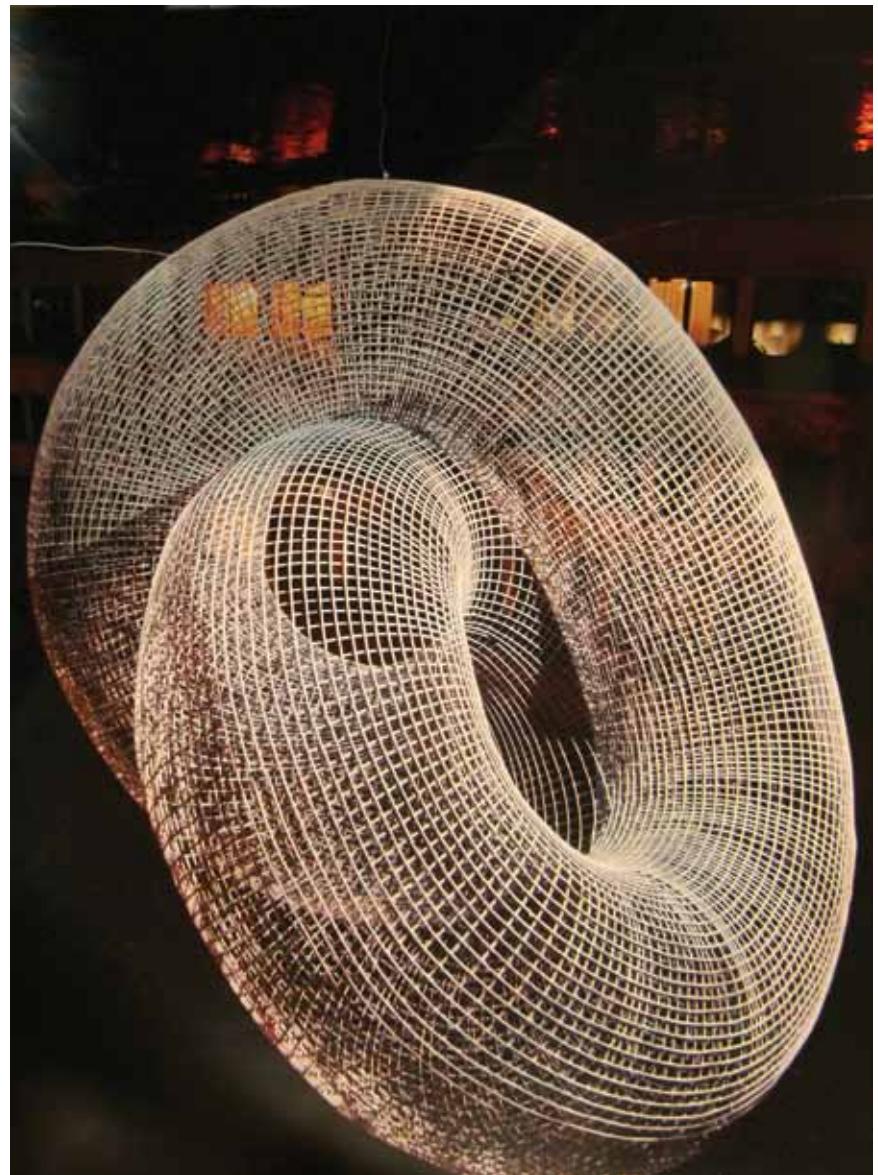
Александр Филимонов, Россия

**Триумвират**

Александр Филимонов, Ресей

**The Triumvirate**

Aleksander Filimonov, Russia



Казахская бутылка. Правый поворот  
Сакен Нарынов, Казахстан

Қазақ шишасы. Оң жақ бұрылыс  
Сакен Нарынов, Казахстан

A Kazakh Bottle. Right Turn  
Saken Narymov, Kazakhstan



**Гвоздь программы**  
Арт-группа 5, Казахстан

**Бәғдарлама бағанасы**  
Артгруппа 5, Қазақстан

**The Top Feature**  
Artgroup 5, Kazakhstan

**Балбалы**  
Анатолий Колесников, Киргизия

**Балбалдар**  
Анатолий Колесников, Кыргызстан

**The Balbals**  
Anatoly Kolessnikov, Kyrgyzstan





**Торана**  
Тушар Жоаг, Индия

**Торана**  
Тушар Жоаг, Индия

**Torana**  
Tushar Joak, India



Ньюороглифы

Расул Кочкорбаев, Киргизия

Ньюороглифтер

Расул Кошқарбаев, Қыргызстан

Newroglyphs

Rassul Kochkorbayev, Kyrgyzstan



# ПРОЕКТЫ ЖОБАЛАР PROJECTS

Холл Дворца Республики / Улицы и парки г. Алматы

Республика Сарайының холлы / Алматы қаласының көшелері мен саябақтары

Hall of the Palace of the Republic / The streets and parks of Almaty



## SEARCH PARTY

**Пит Филипс/Джоди Хаукс**  
**Pete Philips/Jodie Hawkes**

Search-party совместный проект художников Пита Филипса (Pete Philips) и Джоди Хаукс (Jodie Hawkes) начатый ими в 2005 году в Великобритании. Search-party создает уличные спектакли и социологические опросы работающие с разнообразной аудиторией.

(<http://searchpartyperformance.org.uk>)

Проект «Search party» организован при поддержке British Council.  
«Search party» жобасы, British Council қолдауымен үйымдастырылған.  
"Search party" project is supported by British Council.

Search-party Пит Филипс (Pete Philips) пен Джоди Хаукстің (Jodie Hawkes) Ұлыбританияда 2005 жылы бастаған бірлескен жобасы. Search-party тұрлі аудиториямен жұмыс істеп, көше спектакльдерін жасайды және әлеуметтік саялнамаларды жүргізеді.

Search-party is a joint project by Pete Philips and Jodie Hawkes established in UK in 2005. Search-party is committed to street performances and interviews with different audience



# ПОТЕРЯННОЕ ДЕТСТВО / ФАЙЫП БОЛҒАН БАЛАЛЫҚ / LOST CHILDHOOD

Зоя Фалькова/Лилия Ван  
Zoya Falkova/Liliya Van

Во время кризиса в центре города на пересечении его двух главных транспортных артерий образовались огромные пустыри, которые так и остались пустыми пятнами. Образ потерянной кем-то игрушки подчеркивает пустоту, образовавшуюся после сноса старой малоэтажной застройки, в которой оставалась история и «душа» города.

Дағдарыс кезінде қаланың орталығында екі негізгі көлік жолдарының қиылсында үлкен бос алаңшалар пайда болды, олар ак дақтай бос тұрды. Есқі азқабатты үйлерді бұзудан кейін жоғалтып алған ойыншықтың бейнесіндегі бос құыс қалды, ол құыстарда қаланың тарихы мен «рухы» бар еді.

During the crisis several huge waste grounds appeared in the city center at the crossroads of two big avenues; they are deserted spaces until now. An image of a lost toy emphasizes the emptiness after a house was knocked down, the city history and the 'soul' were left in that house.



## АРТ-СТУЛ / ART CHAIR

Сетевой конкурс «народного творчества», где участникам предлагалось разработать собственный арт-объект. Лучшие объекты, отобранные экспертами, были реализованы и показаны в однодневной уличной выставке.

«Халық шығармашылығының» жүйелі байқауы, онда жекелеген арт-нысандарды әзірлеу қарастырылды. Сарапшылар таңдап алған үздік нысандар жүзеге асырылды және біркүндік көше көрмесінде көрсетілді.

An internet competition of people's creative ideas where the participants are welcome to create their own art piece. The best pieces were selected by experts, constructed and exhibited at a day-long street exhibition..

(<http://vk.com/event38519869>)



## КРАСИВО ЛИ? / СҰЛУ МА? / IS THAT BEAUTIFUL?



**Елена Позднякова**  
Yelena Pozdnyakova

Дизайнерский проект, работающий с метафорой фестиваля, где “фирменный стиль” и считываемая символика фестиваля были внедрены в фактуру городского пространства как стрит-арт.

Дизайнерлік жоба, фестивальдің метафорасымен жұмыс істейді, онда «фирмалық стилем» мен фестивальдің символикасы қала көністігінің фактурасына стрит-арт ретінде енгізілді.

A design project dedicated to the festival metaphor where festival brand style and recognizable symbols are incorporated into the urban environment in the form of street art.

## АРТ-ВЕЛОПРОБЕГ / АРТ-ВЕЛОШЕРУ / ART BIKE RIDE



Велопробег, собранный как сетевой flash-mob, в котором участники образовали группу, превратив себя и свои байки в арт-объекты перемещающиеся по городу.

Жүйелі flash-mob ретінде жасақталған велошеруде қатысушылар өзіндік топ құрып, өздерін және өздерінің арман-қиялдарын қала бойынша қозғалып жүрген арт-нысандарға айналдырыды.

An Art Bike Ride was organized as flash-mob through internet, so the participants made a group of riders on art bikes roaming in the city.

(<http://vk.com/event38942205>)

## ВЕЛОСИПЕДНЫЙ КИНОТЕАТР / ВЕЛОСИПЕДТЕГІ КИНОТЕАТР / CYCLE CINEMA



**Айша Джандосова/  
Асия Тулеева  
Aysha Dzhandosova/  
Asiya Tulesova**

Проект, работающий как «машина вовлечения» зрителей и наблюдателей в активных участников городской активности. Экран с видео-артом, вынесенный в городское пространство, работал только в том случае, если зрители активно крутили педали

Көрермендерді және қызығушылық танытқандарды қалалық белсенділіктің белсенді мүшелеріне «тартастын машина» тәрізді жұмыс істейтін жоба. Қалалық кеңістікке шығарылған видео-артты экран көрермендер педальді белсенді айналдырған жағдайда ғана жұмыс істейді.

A project working as a 'machine of involvement' of ordinary audience into active participants of city life. A screen with video art established in city environment worked only if the audience was active in spinning the pedals of the bikes hooked to a generator.

# ЦИФРОВАЯ РЕАЛЬНОСТЬ / САНДЫ ШЫНДЫҚ / DIGITAL REALITY

## Fleet Group

Проект грузинских художников. Мягкие кресла, выставленные в торговом комплексе, по идеи художников, представляли пиксели 8-ми битной графики из которых при желании можно было собрать фото любого фотографического вида Алматы

Грузин суретшілерінің жобасы. Сауда кешенінде қойылған жұмсақ креслолар, суретшілердің пікірінше, 8-битты графиканың пиксельдерін көрсетіп, ниетін болса Алматының кез-келген фотографиялық түрінің суретін жинауға мүмкіндік ұсынады.

Georgian Artists' Project. According to the artists the bean bags exhibited in a shopping center were there for 8-bit pixels, which allowed anybody to put together a picture of any photographic view of Almaty.



# ВЫСТАВКИ КӨРМЕЛЕР EXIBITIONS

Станция метро «Жибек Жолы» / Галерея «Тенгри Умай» / Дворец Республики  
«Жибек Жолы» метро бекеті / «Тенгри Умай» галереясы / Республика сарайы  
Metro station “Zhibek Zholy”/ “Tengri Umai” contemporary art gallery / Palace of Republic



## Екатерина Сисфонтес Ekaterina Sisfontes

Екатерина Сисфонтес – художник, фотограф и дизайнер ювелирных украшений. Она живет и работает в Стокгольме, но любит путешествовать и открывать для себя новые города и страны. В 2000 году она зарегистрировала ювелирную фирму, специализирующуюся на производстве авторских украшений для частных клиентов. Такая позиция позволяла создавать подлинно творческие и оригинальные работы, рассчитанные на конкретного человека. В 2005 году, созданная ею серебряная коллекция «ICE», заняла второе место в конкурсе ювелирного дизайна Швеции. Сразу после этого Екатерина решилась на создание собственного бранда под завлекательным названием «SisKa Design» являющегося, по сути, аббревиатурой имени и фамилии дизайнера. После выставки в Нью-Йоркском центре «Jacob Javitz», части коллекции «Ultra» попали в бутики Музея современного искусства Нью-Йорка и North Dakota Art Museum. А после выставок «Pure» в Лондонской «Royal British Academy of Art» и «Formex» в Стокгольмском «Museum of Modern art of Sweden» она получила приглашение от Национального Музея Швеции показать там выставку ее новых работ. В результате, появилась ювелирная коллекция «TimeLess» (Вне Времени).

Надо сказать, что работая с дизайном Екатерина почти не выпускает из рук фотоаппарат, который всегда был ее любимым инструментом для визуальных наблюдений и открытий. Она предпочитает классическую плечоночную камеру Nikon и черно-белую эстетическую печать, что не мешает ей экспериментировать и с новыми цифровыми гаджетами. Именно так появился и этот проект о Стокгольмском метро. Он построен на движении, ритме и сочных цветовых пятнах, что отвечает энергии и эстетике современного Стокгольма.

Екатерина Сисфонтес – суретші, фотограф және зергерлік ашекей бұйымдарының дизайнері. Ол Стокгольмде өмір сүріп, жұмыс істейді, бірақ саяхаттағанды және өзі үшін жаңа елдер мен қалаларды ашқанды жақсы көреді. 2000 жылы ол жеке клиенттерге арналған авторлық әшекейлер өндірге маманданған зергерлік фирманды тіркеді. Бұндай ұстаным нақты адамға арналған шынайы шығармашылық әрі түпнұсқа жұмыстарды дайындауға мүмкіндік берді. 2005 жылы оның жасаған «ICE» күміс жинағы Швециядағы зергерлік дизайн байқауында екінші орынға ие болды, Екатерина осыдан кейін бірден «SisKa Design» деген тартымды атаумен өз брендинг күру туралы шешім қабылдады, бұл атая жалпы алғанда дизайннердін, аты мен тегінің аббревиатуры еді. Нью-Йорк орталығындағы «Jacob Javitz» көрмесінен кейін «Ultra» жинағының бір беллігі Нью-Йорк пен North Dakota Art Museum заманауи өнер мұражайының сөрелеріне келіп түсті. Ал Лондондық «Royal British Academy of Art»-ри «Pure» көрмесінен кейін және Стокгольмдік «Museum of Modern art of Sweden»-дегі «Formex» көрмесінен кейін он Швецияның Үлттық мұражайынан өз жаңа жұмыстарының көрмесін көрсетуге шақырту алады. Нәтижесінде «TimeLess» зергерлік жинағы пайда болады (Уақыттан тыс).

Қайсы бір дизайнмен жұмыс істеген кезде Екатеринаның қолынан фотоаппаратты шығармайтындыын айта кету керек, бул оның үнемі көрнекі бақылаулар мен жаңағылтар ашуға арналған сүйікті құралы болып табылады. Ол Nikon классикалық пленкалы камерасын және ак-қара эстеттік баспаны таңдайды, бул оған жаңа сандық гаджеттер мен де жұмыс істеуіне кедергі келтірмейді. Дәл осылайша Стокгольм метросы туралы жоба да пайда болды. Ол қорзғалысқа, ырғаққа және қанық түрлі-түсті дақтарға негізделе отырып салынған, бул заманауи Стокгольмнің энергиясы мен эстетикасына жауап береді.

Ekaterina Sisfontes – artist, photographer and jewelry designer. She lives and works in Stockholm, but loves to travel and discover new cities and countries. In 2000, she registered her jewelry business, specializing in the production of designer jewelry for private clients. This line of work allows her to make truly creative and original pieces designed for a specific person. In 2005, she created the ICE silver collection, which took second place in the Swedish Jewelry Design competition. Immediately afterwards, Ekaterina decided to create her own brand under the name SisKa Design, an abbreviation of the designer's first and last names. After an exhibition at the Jacob Javitz center in New York, part of the Ultra collection was transferred to boutiques in the Museum of Modern Art in New York and the North Dakota Art Museum. Following the Pure exhibition in the London Royal British Academy of Art and Formex in Stockholm's Museum of Modern Art of Sweden, she received an invitation from the Swedish National Museum to exhibit her latest work, from which resulted the TimeLess jewelry collection.

It should be said that, Ekaterina almost never puts the camera down working with design, which has always been her favorite tool for visual observations and discoveries. She prefers a classic film Nikon and black and white printing, which doesn't keep her from experimenting with new digital gadgets. This is how the Stockholm metro project came about. It is built on movement, rhythm, and rich stain colors, which correspond to the energy and aesthetics of modern Stockholm.



## СКАЗКИ ПОДЗЕМЕЛЬЯ

Стокгольм единственный крупный город в Швеции в котором есть метрополитен (по шведски он называется Stockholms tunnelbana – путь в туннели), его начали прорубать в гранитной плите, на которой стоит город, уже после войны и открыли первые станции в 1950 году. Ну а я впервые увидела метро Стокгольма только в 17 лет. Мой отец по рождению костариканец, он учился в России, а в последствии переехал в Швецию и увез меня с собой. Зато теперь я могу говорить по русски, шведски, английски и испански. И вот, окончив школу, в 17 лет я впервые приехала в Швецию. После барочного декора и избыточного пафоса Московского метрополитена станции Tunnellbana показались мне какими то минималистичными и почти обнаженными, сдержанными и суховатыми, как и все северяне. Но стоило мне привыкнуть к ним и полюбить, как открылся сказочный и красочный мир. Мир удивления и улыбок. У каждой станции оказался свой характер, и наблюдательный глаз сразу находил детали, эффектно завершающие, казалось бы, простые архитектурные композиции. Где-то это были минималистичные

### Станция метро «Жибек Жолы»

формы, раскрывающие объем и дающие ощущение небесного свода, где – то это были энергичные связки, протянутые уверенной рукой из угла в угол, и так и застывшие в энергичном движении. Подземный мир оказался не менее сказочным, чем надземный. И этот мир был наполнен пульсом жизни. Поток людей то уплотнялся в часы пик, то истончался до прозрачности последнего ночного поезда. И все эти люди тоже чувствовали и ощущали красоту и улыбались, оглянувшись на неожиданно возникшую перед глазами деталь, скульптуру или роспись свода.

С момента открытия Стокгольмского метро прошло уже больше 60 лет и сегодня система включает 100 станций на трёх ветвящихся линиях. Возраст придает стокгольмскому метро аристократической вальяжности. Оно читается уже как огромный подземный музей, где каждая станция сохраняет стиль своего времени.

Екатерина Сисфонтес



## ЖЕР АСТЫ ЕРТЕГІЛЕРІ

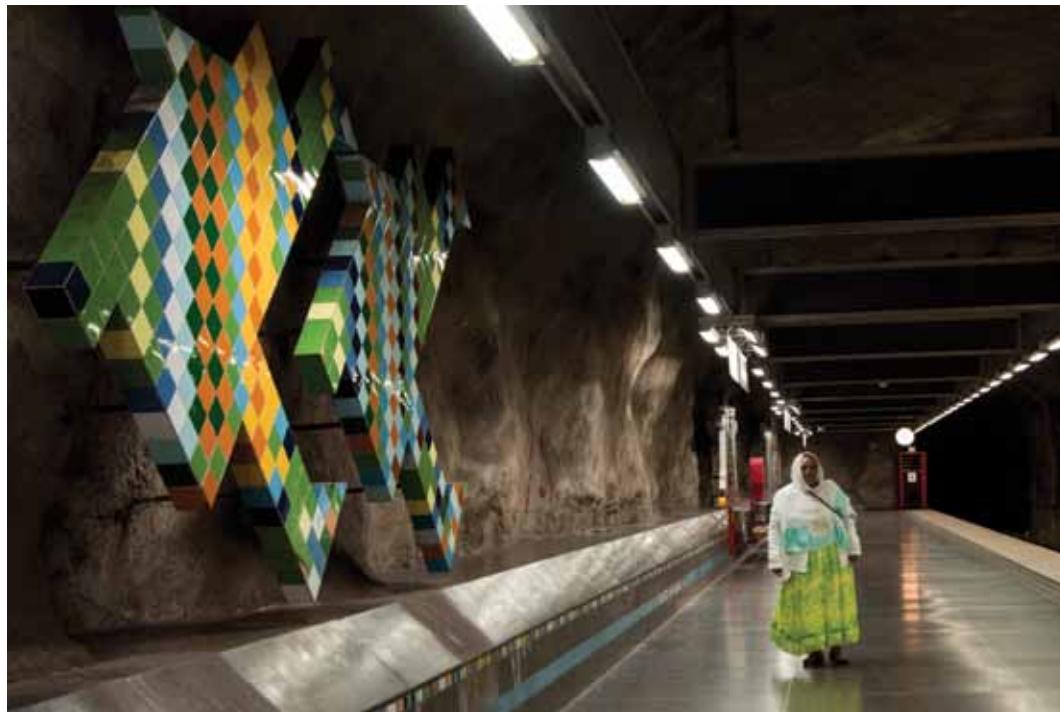
Стокгольм Швециядағы метрополитені бар жалғыз ірі қала (швед тілінде бұл Stockholms tunnelbana деп аталады, яғни туннельдегі жол). Оны қаланың негізін құрап түрған мәрмәр тақтадан ойды және соғыстан кейінгі 1950 жылдары оның жаңа бекеттері де ашыла бастады. Ал мен Стокгольм метросын алғашкы рет 17 жыл бұрын көрдім. Менің әкем Костарикадан шыққан, ол Ресейде білім алған, кейіннен Швецияға көшіп, мені өзімен бірге алғыш кетті. Есесіне мен орысша, шведше, ағылшынша және испанша сөйлей аламын. Осылайша, мектепті аяқтағаннан кейін 17 жасымда мен алғаш рет Швецияға келдім. Максюе метрополитетінің, баркалы декоры мен асіре пафосынан кейін Tunnelbana бекеттері маған барынша қарапайым, жалаңаштау болып көрінді, ол солтустік өнірге тән құрғақтығы мен сұбықтығын сақтап қалғандай болды. Менің осының барлығына бойым үйреніп, оларды жақсы көре бастағаным сол еken алдыннан ертеңідей таңғажайып әлем ашыла кетті. Таңғажайыптар мен күлкілер әлемі. Әр бекеттің өзіне тән мінезі бар болып шықты, мүқият қараған көзге ете қарапайым сәулелтік композицияларды өзіндік ерекшелікпен аяқтатын егжей-тегжейлер байқалады. Бұлар бір жерде көлемді ашып, аспан күмбезіндегі асер беретін қарапайым

**«Жібек Жолы» метро бекеті**

нысандар болса, өзгесінде- бір бұрыштан өзге бұрышқа сенімді қол тартып түрған және осындағы энергетикалық қозғалыста қатып қалған энергетикалық тораптар секілді. Жерасты әлемі жерүсті әлемінен қалыс қалмайтын таңғажайыпқа толы болып көрінді. Бул әлем өмір ырғағына толы. Адамдар легі қарбалыс үакытта толастай түседі, ал кейін соғы тұнгі поездың мөлдірлігіне дейін жұтандай түседі. Осы адамдардың барлығы көз алдында кенеттен шыға келген қайсы бір майда-шүйде бөлшекті, мұсінді немесе күмбездегі жазбаларды көріп, оның сұлулығын терен сезінің, елу тартқан болар.

Стокгольм метросы ашылған сәттен бастап 60 жылдан астам уақыт өтті және бүгінгі таңда осы жүйе үш торапқа тарамдалған 100 бекеттен тұрады. Стокгольм метросының жасы оған аристократтық манғаздық береді. Ол нән жерасты мұражайы іспеттес саналады, онда әрбір бекет өз заманының мәнерін сақтап қалған.

**Екатерина Сисфонтес**



## FAIRY TALES FROM THE UNDERGROUND

Stockholm is the only major city in Sweden that has a metro (in Swedish, it is called Stockholm tunnelbana – path in a tunnel). After the war they began cutting through the granite slab on which the city is built and the first stations in 1950 opened. I saw the Stockholm metro for the first time at 17. My father is Costa Rican by birth, studied in Russia, and later moved to Sweden, taking me with him. As a result, I can speak Russian, Swedish, English and Spanish. Having finished school, I came to Sweden at 17. After the baroque décor and excessiveness of the Moscow metro stations, the Tunnelbana struck me as minimalist and bare, reserved and rather dry, like most northerners. But as I got used to it and I started to love it, a magical and colorful world, a world of wonder, opened for me. Each station had its own character and the observant eye could immediately see the details that completed the seemingly simple architectural compositions in an effective way. Some places had minimalist forms that revealed the sheer size, giving the feeling of the sky, while some places had those energy links stretched out by a steady hand from corner to corner and frozen in

**Metro station “Zhibek Zholy”**

energetic movement. The underground world was no less magical than above and this world was filled with the pulse of life. The flow of people got dense during peak hours and thinned out to transparent by the final night train. And all those people also felt the beauty and smiled, looking back at the unexpected details, sculptures, or paintings on the dome that appeared before their eyes.

60 years have passed since the Stockholm metro opened and today the entire system has 100 stations on three lines. Age has given the Stockholm metro an aristocratic composure and is already considered a large, underground museum, where every station keeps the style of its time.

**Ekaterina Sisfontes**



## Душана Бравура Dushana Bravura

Душана Бравура родилась в Венеции в 1969. Закончила Институт мозаичных искусств в г. Равенне, а затем прошла обучение в Академии изящных искусств в г. Болонья. Бравура участвовала во многих международных выставках и в настоящее время преподает мозаику на магистерском курсе в академии изящных искусств Равенны. В 1996 году Душана Бравура удостоилась награды Prix Picassiette, а в 1997-м ей был вручен приз на Биеннале искусств Романьи.

Душана Бравура Венецияда 1969 жылы дүниеге келген. Равенне қаласындағы Мозаикалық өнер институтын тәмамдап, кейіннен Болоня қаласындағы Әсемдік өнерлер академиясында білім алған. Бравура көптеген халықаралық көрмелерге қатысып, қазіргі уақытта Равенна әсемдік өнерлер академиясында магистрлік курста мозаикадан дәріс береді. 1996 жылы Душана Бравура Prix Picassiette марапатына ие болса, ал 1997 жылы оған Романьи өнерінің Биеннале жүлдесі табыс етілді.

Dushana Bravura was born in Venice in 1969. She graduated from the Institute of Mosaic Arts in Ravenna, and then studied at the Academy of Fine Arts in Bologna. Bravura has taken part in many international exhibitions and now teaches mosaics at the magistracy course in the Ravenna Academy of Fine Arts. In 1996 Dushana Bravura was awarded with Prix Picassiette, and in 1997 she obtained a prize at the Arts Biennale in Romagna.



## АЛХИМИЯ Дворец Республики

Бравура начала с того, что выбрала тысячу живописных произведений, созданных в период с конца 19 века до наших дней; затем напечатала их на стекле, разрезала на фрагменты и выложила из них мозаику на промышленных пластиковых трубах. В результате получился лабиринт, пространство с индивидуальной атмосферой, своеобразный конспект векового периода в искусстве, запечатленный в мозаике.



## АЛХИМИЯ Республика сарайы

Бравура 2010 жылы «Алхимия» жобасын 19-ғасырдың соңынан бастап қазіргі күнгө дейін салынған мындаған кескіндеме туындыларын тандап алушан бастап, кейіннен оларды шыныға басып, түрлі кескіндерге бөліп, өнеркәсіптік пластик құбырларға олардан мозаика құрастырды. Нәтижесінде мозаика түрінде берілген әлдебір лабиринт, ерекше атмосфераға ие көңістік, өнердегі бір ғасырлық кезеңді қамтыған өзіндік конспект болып шыға келді.



## ALCHEMY *Palace of Republic*

As a starting point, Bravura selected one thousand artistic paintings dating from the end of the 19th century to nowadays, which she then printed on glass, cut into fragments and used them to lay a mosaic on industrial plastic pipes. The result was a maze, a space with individual ambience, an original summary of a century of art depicted in mosaic.



## Арт-группа «Pprofessors» The Pprofessors Art Group

Маша Заборовская и Андрей Люблинский – выпускники факультета дизайна Санкт-Петербургской Государственной Художественно-промышленной Академии им. Штиглица. В 1997-2000 гг. стажировались и продолжили обучение в Высшей Художественной Школе «Berlin-Weissensee» (Германия). Члены Союза художников и Союза дизайнеров России. В 1995-2002 гг. – участники группы «100.Projects Design» С 2002 г. преподаватели Петербургских ВУЗов. С 2002 г. создатели и участники группы «Pprofessors» (проекты в сфере актуального искусства, дизайна и образования). Лауреаты профессиональных премий. Работы находятся в музеях и частных собраниях в России и за рубежом. С 1997 года принимают участие в профессиональных конкурсах, активно сотрудничают со следующими галереями, музеями и институциями: Центр Современного Искусства и Архитектуры «Färgfabriken» (Стокгольм), Галерея «Compost» (Хельсинки), Институт современного искусства Северных Стран NIFCA (Хельсинки), Espoon kulttuurikeskus (Культурный центр г. Эспоо, Финляндия), Corey Helford Gallery (Лос-Анжелес), Галерея М&Ю Гельман (Москва), «Айдан-галерея» (Москва), галерея «МАРС» (Москва), ЦСИ Винзавод (Москва), галерея «Файн арт» (Москва), выставочный зал Гридинчина (Москва), Московская школа управления СКОЛКОВО, центр современной культуры «Гараж» (Москва), Галерея «Митки – ВХУТЕМАС» (СПб), Санкт-Петербургский музей игрушки, молодежный центр Государственного Эрмитажа (СПб), Государственный Русский Музей (СПб), Музей Достоевского (СПб), Государственный музей городской скульптуры (СПб), галерея «Глобус» (СПб), лофт-проект «Этажи» (СПб), галерея «Анна Нова» (СПб), галерея «100 СВОИХ» (СПб), галерея Modernariat (СПб), Галерея «Перпетуум Арт» (Кострома), Музей современного искусства PERMM (Пермь).

Маша Заборовская мен Андрей Люблинский – Штиглиц атындағы Санкт-Петербург Мемлекеттік Көркем сурет-өнеркәсіп академиясының дизайн факультетін бітірушілер. 1997-2000 жылдары «Berlin-Weissensee» (Германия) Жоғары Көркем сурет мектебінде отілден откен. Суретшілер одағының және Ресей дизайннерлері одағының мүшелеір. 1995-2002 жылдары – «100.Projects Design» тобының қатысуышылары. 2002 жылдан бастап Петербургтегі ЖОО-ң оқытушуышылары. 2002 жылдан бастап «Pprofessors» тобын құрушуылар және оған қатысуышылар (өзекті өнер, дизайн және білім беру саласындағы жобалар). Қасіби сыйлықтардың лауреаттары. Олардың жұмыстары Ресей мен шетелдегі мұражайларда және жеке жынындарда орналасқан. 1997 жылдан бастап қасіби байқауларға қатысып келеді, мынадай галереялармен, мұражайлармен және институциялармен белсенді ынтымақтастықта: «Färgfabriken» Заманауи Өнер және Сәулет орталығы (Стокгольм), «Compost» галереясы (Хельсинки), Солтүстік елдердің заманауи өнер институты NIFCA (Хельсинки), Espoon kulttuurikeskus (Эспоо к. мәдени орталық, Финляндия), Corey Helford Gallery (Лос-Анжелес), M&J Guelman Gallery (Moscow), Aidan Gallery (Moscow), MARS Gallery (Moscow), Winzavod Centre for Contemporary Art (Moscow), Fine Art Gallery (Moscow), Gridchin Exhibition Hall (Moscow), SKOLKOVO Moscow School of Management, Garazh Center of Contemporary Culture (Moscow), Mitki – Vkhutemas Gallery (St. Petersburg, hereafter SP), the St. Petersburg Museum of Toys, the Youth Center of the State Hermitage (SP), the State Russian Museum (SP), Dostoevsky Museum (SP), State Museum of Urban Sculpture, Globus Gallery (SP), the Floors Loft Project, Anna Nova Art Gallery (SP), the 100 Svoih Gallery (SP), Modernariat Gallery (SP), Perpetuum Art Gallery (Kostroma), and the PERMM museum of contemporary art (Perm).

Masha Zaborovskaya and Andrei Lyublinsky are both graduates of the Department of Design at the Stieglitz St. Petersburg State Academy of Art and Industry. From 1997 to 2000, they interned and continued education at the Berlin-Weissensee School of Art (Germany). They are members of the Artists' Union and the Union of Russian Designers. From 1995 to 2002, they were participants of the 100.Projects Design group. Since 2002, they have been teaching at higher educational institutes in St. Petersburg. That same year, they created the Pprofessors group (projects in the fields of contemporary art, design and education). Winners of professional awards. Their pieces of art are in museums and private collections around Russia and abroad. Since 1997, they have been taking part in professional competitions and actively cooperate with the following museums and institutes: Färgfabriken Center for Contemporary Art and Architecture (Stockholm), Compost Gallery (Helsinki), Nordic Institute for Contemporary Art (Helsinki), Espoon kulttuurikeskus (Cultural Center of Espoo city, Finland), Corey Helford Gallery (Los Angeles), M&J Guelman Gallery (Moscow), Aidan Gallery (Moscow), MARS Gallery (Moscow), Winzavod Centre for Contemporary Art (Moscow), Fine Art Gallery (Moscow), Gridchin Exhibition Hall (Moscow), SKOLKOVO Moscow School of Management, Garazh Center of Contemporary Culture (Moscow), Mitki – Vkhutemas Gallery (St. Petersburg, hereafter SP), the St. Petersburg Museum of Toys, the Youth Center of the State Hermitage (SP), the State Russian Museum (SP), Dostoevsky Museum (SP), State Museum of Urban Sculpture, Globus Gallery (SP), the Floors Loft Project, Anna Nova Art Gallery (SP), the 100 Svoih Gallery (SP), Modernariat Gallery (SP), Perpetuum Art Gallery (Kostroma), and the PERMM museum of contemporary art (Perm).



## ANONYMOUS Галерея «Тенгри Умай»

Маркируя изменение времени, объекты группы «Pprofessors» стали спорадически возникать в разных городах России начиная с нулевых годов, всегда вызывая бурную реакцию в широком диапазоне от ребяческого восторга до гневных демонстраций протеста. Иногда, даже странно было наблюдать, что вокруг произведений, имеющих чисто дизайнерско-художественное воплощение, может накручиваться такой вал страсти и споров. При этом, авторы не позиционировали свое искусство как остросоциальное или политическое, с готовностью отзывавшись на любые предложения, как от частных, так и от государственных организаций, да и вообще, декларировали приоритет служебной модели сотрудничества «дизайнер-заказчик». Эта позиция не вызывала противоречий, так как собственно «заказ» никогда не был идеологически артикулирован. Скорее организаторы тех или иных публичных инициатив просили создать нечто «яркое, современное, понятное и соответствующее времени». Все художественные решения, таким образом, оставались за авторами. Протестные эмоции были в большей мере связаны с переменами на символическом уровне, так как визуальное вторжение в общественное пространство прочитывалось консервативной частью избирателей как покушение на сложившуюся традицию с закрепленными в ней понятиями о том, что такое «городская скульптура», «памятник» или «искусство». Понятия эти были связаны не только с эстетикой, но и с героикой и ее пантеоном. Скульптуры же

«Pprofessors» были принципиально вне героичны, нивелируя пафос монумента до детской модульной игрушки, которая при необходимости могла трансформироваться в любой объект окружающего мира. В этой универсальности было что-то от опыта производственного дизайна 20-30-х годов, в задачи которого входило не просто обслуживание потребностей, а социальное проектирование и изменение человека.

Новый проект продолжает эту линию, но замахивается на более глубокую задачу – через городскую топонимику, архитектурный декор, графические визуальные знаки и условные «иконки» – alter ego оценить изменения, произошедшие в постсоветском пространстве. Героем – проводником проекта становится условный персонаж «ANONYMOUS», напоминающий одновременно садово-парковые декоративные скульптуры советского времени, персонажей из картин Малевича и базовый анонимный юзерпик пользователя социальной компьютерной сети. Пространство выставки построено как интерактивная игра, где житель города и зритель, пришедший на выставку, может стать соавтором и героем проекта. Для этого ему необходимо проявить волю и решительность, взяв личную ответственность за развириализацию и превращение анонимного персонажа в личность. Инструменты, при этом, используются вполне доступные: цветные фломастеры и анкета с вопросами. Скульптуры, объекты и цветные фактуры, представленные в галерее, соединены в повествование и суммируют наблюдения художников за визуальными знаками. Как это и любят Pprofessors, цветовое решение построено на точном соединении ярких базовых цветов: черный, белый, желтый, маджента. От входа в глаза «бьет» ярким цветом желтый «солнечный» круг (один из любимых цветов сталинского ампира). На его фоне фактурно выглядят огромная звезда, как будто заимствованная из архитектурного декора одного из городских зданий. Но она уже не парит над землей, а снята с пьедестала и просто прислонена к стене. Движение к ней от входа подчеркнуто линией, составленной из масштабных скульптур «Анонимусов» на цветных пьедесталах, смутно напоминающей «Аллею героев». Это и есть те новые герои, которые вскоре проявятся и обретут лицо. Как учит эпос каждого народа, путь героя – это дорога испытаний. Дойдя до солнечного круга, зритель (и будущий герой) «слепнет» от его яркого света и попадает в «сумеречную зону», где медленно вращаются зомбирующие кружки – спирали и доносится тихая музыка. Звук идет изнутри маленько черного двоенного домика, приближение к которому неприятно тревожит. Этот соблазн приближения к границе «темного сознания» так же притягателен и разрушителен, как и пол в шашечку из «Twin Peaks» Линча или неумолимая планета «Меланхолия» Триера. Именно здесь, в одиночестве, находится единственный раскрашенный «Анонимус» в черной маске террориста, перешедший «сумеречную» границу и так и оставшийся антигероем и анонимом. Путешествие же Героя, сделавшего выбор «светлой стороны силы» (здесь уже «Star Wars») завершаются на «крайнем свете» у светло-серой стены, заполненной мелковыми рукописными граффити о его пути и подвигах, которые без конца драматизируются, затем стираются и начинаются вновь. Ибо выбор Героя – быть всегда в пути и отвечать за себя и окружающий мир.

Куратор проекта Дмитрий Пиликин



## ANONYMOUS «Тенгри Умай» галереясы

Заманның өзгергенін таңбалай отырып, «Professors» тобының нысандары нөлдік жылдардан бастап Ресейдің түрлі қалаларында дау-дамаймен туындал отырды және үнемі жасөспірімдердің шаттығынан бастап ашу-ызаға толы наразылық демонстрацияларына дейін кең ауқымды қызуқанды реакция тудырып отыратын. Кейде, осындай нақты дизайннерлік-керкем сурет туындысының айналасында осыншама құмарлық пен дау-дамай легінің толастағанын байқау тақ қалдырады. Бұл ретте авторлар өз өнерлерін жіті әлеуметтік немесе саяси түрғыда көрсетуге тырысқан жок, жеке тұлғалардан болса да, мемлекеттік үйіншілдерден болса да кез келген ұсынысқа барынша ынта-жігермен жауап беруге тырысты және жалпы алғанда «дизайнер-тапсырыс беруші» ынтымақтастығының қызметтік үлгісінінің басымдығы туралы мәлімдеді. Бұндай үстаним әлдебір қайшылық тудырған жок, ейткени «тапсырыстың» өзі ешқашан идеологиялық мақсатты қөздеген емес. Оның қасында қасыры бір жария бастамаларды үйімдастырушылардың өздері «анық, заманауи, түсінікті және заманға сай» дүниелерді жасауды сұрады. Барлық көркемдік шешімдер осылайша авторларға жүктелді. Наразылық, көніл күйлер көбінесе үстіртін деңгейдегі аумалы-текпелі жағдайлармен байланысты болды, ейткени қоғамдың қеңістікке көрnekі кіруді электораттың консервативті бөлігі «қалалық скуль-

птура», «ескерткіш» немесе «өнер» сияқты бекітілген түсініктері бар қалыптасқан дәстүрге қол сұғу ретінде оқыды. Бұл үғымдар эстетикамен ғана байланысып қоймай, қаһармандықпен және оның пантеонмен де байланысты болды. «Professors» мүсінінде ешқандай батырлық жок, оның монумент пафосын қажет болған жағдайда қоршаған ортаниң кез келген нысанынға өзгертилетін балаларға арналған модульдік ойнышқа айналдырып, жойып жіберуге болады. Осындай әмбебаптылықта тұтыныштарды ғана қанағаттандырып қоймай, адамды әлеуметтік түрғыда жобалау мен өзгертуіді қөздөйтін 20-30 жылдардағы өндірістік дизайннің тәжірибесі анық көрініп тұрды.

Жаңа жоба осы желіні жалғастырады, бірақ барынша теренцірек міндетті қамтиды- қалалық топонимика, сәулеттік декор, графикалық көрнекі таңбалар мен шартты «иконалар» – alter ego арқылы кеңестік дәүірден кейінгі қеңістіктерді өзгерістерді бағалау. Жобаның кейіпкері-басты жол көрсетуші – «ANONYMOUS» кейіпкері, ол біруақытта кеңестік уақыттағы бау-бақша- саябақтағы сәндік мүсіндерді, Малевис суреттеріндегі кейіпкерлерді және әлеуметтік компьютерлік желіні пайдаланушының базалық құпия یозерпигін елестетеді. Көрме кеңестігі интерактивті ойын сияқты құрылған. Онда қала түрғыны мен көрмеге келген көрмен



жобаның қосарлы авторы мен кейіпкеріне айналуы мүмкін. Бұл үшін ол кері виртуалдандыру мен құпия кейіпкерді нақты тұлғаға айналдыру жауапкершілігін жеке өзіне ала отырып, ерік қалауы мен жігерлік танытуы тиіс. Бұл ретте барынша қол жетімді құралдар қолданылады: түрлі-түсті фломастерлер мен сұрақтары бар сауламалар. Мүсіншілер, нысандар және галереяда ұсынылған түрлі түсті фактуралар әңгіменің бір белгілі сияқты суретшілердің көрнекі танбаларды бақылауын жинақтайды. Дәл осыны Pprofessors-тың ұсынды, түстік шешім негізігі айқын түстерді дәл құруға негізделген: қара, ак, сары, маджент. Кірер жерден көзге сары түсті «шырайлы қундай» дөңгелек көзге «үрады» (сталиндік ампирдің сүйікті түстерінің бірі). Оның аясында нән жұлдызың фактурасы орналасқан, бұл қала ғимараттарының біріндегі сәулеттік декордан алынғандай. Бірақ ол бұрынның дай жер үстінде калқып жүрген жоқ, ол өз тұтырынан темен түсіріліп, қабырғаға сүйелген. Кірер есіктен ері қарай қозғалыс түрлі-түсті тұфыларға орналасқан және «Кейіпкерлер аллеясын» бұлыңығыр елестеттіп «Анонимустардың» кең ауқымды мүсіндерінен құрастырылған сызықпен жүргізілгендей. Жақын арада пайды болып, өз бер неғеңсіне ие болатын жаңа кейіпкерлер осындар. Эрбір елдің эпосы үйреткендегі кейіпкердің жолы - сынақтар жолы. Күннің шенберіне жетісімен көрермен (болашақ кейіпкер) осы

## ВЫСТАВКИ / КӨРМЕЛЕР / EXHIBITIONS

ANONYMOUS  
ГРУПА ПРОФЕССОРОВ / АЛМАТЫ 2012

## АНКЕТА УЧАСТНИКА

Внесите пожалуйста свои данные в АНКЕТУ:

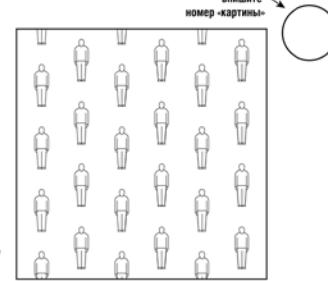
ИМЯ, ФАМИЛИЯ \_\_\_\_\_

ПОЛ \_\_\_\_\_ ВОЗРАСТ \_\_\_\_\_

РОД ЗАНЯТИЙ \_\_\_\_\_

АДРЕС ЭЛЕКТРОННОЙ ПОЧТЫ

ВДИШИТЕР



Результатом нашей с Вами совместной работы станет альбом, в котором будут воспроизведены закрашенные фигуры всех авторов, корректно выполнивших задумку (создавших рисунок-самонефтификацию и правильно заполнивших анкету). Таким образом, Вы станете не только зрителем, но соавтором и даже генератором проекта.

**ПОДПИСЬ** \_\_\_\_\_

күннің жарығынан көз «жұмылып» біртіндең «інір аймағына» ауысады, осы жерде зомбий сынды саптыяқтар-шишыршықтар баюа айналып тұрады және әлсін-әлсін музыканың даусы шығып тұрады. Бұл дыбыс шағын ғана екі қабатталған қара үшіктің ішінен шағады, оған жақындау көнлінді ерікіз қобалжытады. Осы «қара түйсік» шекарасы на жақындау бір жағынан еліктіреді, бір жағынан қорқыныш тудырады, тұра «Twin Peaks»-тегі едендегі дойбы тасы, Линча немесе Триердің көнілті елжіреттің «Меланхолия» планетасы сияқты. Дәл осы жerde «інірт» шекарасынан өткен, бірақ жағымсыз және қупия кейіпкер болып қалған, лаңқестің қара маскасында дара тұрған түрлі түсті боялған жалғыз ғана «Анонимус» орын алған. «Жарқын күшті» таңдаған Кейіпкердің сапары (осы жерде «Star Wars») «тан сәріде» ашық-сүрғылт қабырғаның жаңында аяқталады, бұл қабырга оның жолы мен ерліктері туралы бормен қолмен жазылған граффитимен толтырылған, олар үнемі толықтырып салынып отырады, содан соң өшіріліп, қайта басталады. Өйткені кейіпкердің таңдауы-унемі жолда болу және өзі мен қоршаған орта үшін жауап беру.

Жобаның жетекшісі **Дмитрий Пиликин**



## ANONYMOUS “Tengri Umai” contemporary art gallery

Marking the change of times, the Pprofessors' installations have begun sporadically showing up in different cities of Russia since the turn of the century, always stirring up a wide range of strong reaction from childish delight to angry protests. It was even sometimes curious to observe how the piece, which had a purely designer-artistic expression, could conjure up such a barrage of passion and controversy around it. The creators never positioned their art as sharp social or political critique and have always responded to any proposals, be it from private or state organizations, and have declared as a priority a service model of cooperation they call "Designer-Customer." This position is non-controversial as the actual order was never articulated as ideological. Rather, organizers of one public initiative or another have asked them to create something "bright, modern, understandable and appropriate to the times." All artistic decisions were thus left to the artists. The remonstrative emotions were increasingly associated with changes on a symbolic level, since its visual intrusion into a public space was seen by the conservative block of the electorate as a threat to tradition of what a city sculpture, monument or art should be.

These notions were tied not only to the aesthetics, but also to the heroic style and its pantheon. The Pprofessors' sculptures were fundamentally non-heroic, leveling the spirit of the monument into children's block toys that could transform into any object in the world when needed. Within this versatility was something of the experience of production design in the 20's-30's, whose task included not only serving needs, but also social engineering and the change of man.

The new project will continue along this line while also aiming at a deeper objective: through city toponymy, the architectural décor, graphic visual signs, and conventional icons, to make alter ego assessment of the changes in the former Soviet Union. The subject and person conducting the project becomes the conditional character "ANONYMOUS," reminiscent of both the garden and decorative sculptures from Soviet times, the characters in Malevich's paintings and a basic, anonymous user pic from an online social network. The exhibition space was built as an interactive game, where city residents and the audience can be a contributor and character



in the project. To do so, s/he must have the will and determination to take personal responsibility for the unvirtualization and transformation of an anonymous personality in person. The tools used for this work were quite affordable: colored markers and a questionnaire. Sculptures, items, and color textures presented in the gallery are tied to the narration and sum up the artists' observations of visual signs. Just like the professors love, the color scheme is based on an exact combination of bright primary colors: black, white, yellow, and magenta. From the entrance, the bright color of the yellow "sun" circle strikes the eye (one of the favorite colors of the Stalinist Empire). In the background is a huge impressive star that looks like it was borrowed from the architectural décor of one of the city's buildings. But it no longer hovers above the Earth, but is removed from the pedestal and is just leaning against the wall. Movement towards it from the entrance is underlined by a line made up of the large-scale sculptures of "Anonymous" on the colored pedestals that are vaguely reminiscent of the "Alley of Heroes." These are the new characters that will soon show up and discover their face. As epics are taught in every country, the hero's way

is a path of tests. Reaching the sunny circle, the audience (and future hero) is "blinded" from its bright light and falls into a "twilight zone," where hypnotizing round spirals are slowly rotating and soft music can be heard. The sound comes from inside a small, black double housing, which is unpleasantly disturbing when approached. This temptation to approach the edge of the "dark consciousness" is attractive and destructive as the checkered floor from Lynch's Twin Peaks or the unforgiving planet from Trier's Melancholia. It is here, alone, that a single colored "Anonymous" is located in a black terrorist mask, who crossed the twilight border and remained an antihero and anonymous. The travels of the hero, who choose the "light side" (Star Wars), are completed at "dawn" on a light grey wall, covered in graffiti about his travels and deeds and which are being endlessly drawn, washed off and started again. The hero's choice is always to be on the right path and be responsible for yourself and the world around you.

**Dmitriy Pilikin**, Project Curator



# **СПЕЦПРОЕКТ АРНАУЛЫ ЖОБА SPECIAL PROJECT**

**СОВРЕМЕННАЯ  
МОЗАИКА  
РАВЕННЫ**

**РАВЕННАНЫҢ  
ЗАМАНАУИ  
МОЗАИКАСЫ**

**CONTEMPORARY  
MOSAIC  
OF RAVENNA**

Дворец Республики  
Республика Караганда  
Palace of Republic

## СОВРЕМЕННАЯ МОЗАИКА РАВЕННЫ /

## РАВЕННАНЫҢ ЗАМАНАУИ МОЗАИКАСЫ / CONTEMPORARY MOSAIC OF RAVENNA

Дворец Республики / Республика сарайы / Palace of Republic



Художественное и культурное значение Равенны связано раннехристианской и византийской мозаикой, признанной ЮНЕСКО всемирным наследием, но этот вид искусства живет в настоящее время и в мастерских мозаичистов, центрах реставрации, школах и институтах образования.

В 1924 году в художественной школе Равенны было создано отделение мозаики. Стремясь сохранить поразительное наследие прошлого, мозаичисты решили использовать старинные техники для воплощения новых идей. Это произошло после Второй мировой войны, и это можно считать началом нового периода развития мозаичного искусства, периода, когда мозаика заговорила на современном языке. С тех пор понятие «мозаика» обрело дополнительное измерение: теперь оно означает искусство, которое не просто существовало в прошлом, но живет и развивается в настоящем. И в этом новом измерении искусство мозаики неразрывно связано с Равенной – городом, который позволил мозаике сделать шаг в будущее.

Равеннаның шығармашылық және мәдени мұрасы ертексириандық және византиялық мозаикамен үштасады, оны ЮНЕСКО дүниежүзілік мұра деп мойындағы, бүгінгі таңда өнердің бұл түрі мозаичистердің мектептерінде, реставрация орталықтарында, білім мектептерінде және институттарында жаңдануда.

1924 жылы Равеннаның өнер мектебінде мозаика бөлімі ашылды. Өткен заманың ғанибет мұрасын сақтап қалу мақсатында, мозаичистер жаңа ойларын жүзеге асыру ушін көне технологияларды қолдануды дүрыс деп тапты. Бұл Екінші дүниежүзілік соғыстан кейін болды, бұл кезді мозаика өнері дамыуын жаңа кезеңі деп атауга болады, бұл кезеңде мозаика жаңа заманауи тілде сөйлей бастады. Сол мезеттен бастап «мозаика» үймын косымша өлшемге ие болды: енді ол өнер үймын білдіреді, ол тек ертеректе өткеннің белгісі емес, ол бүгінде дамып, өмір сүріп келуде. Мінекі осы жаңа өлшемдегі өнер Равенна есімімен тығыз байланыста – Равенна қаласымен, себебі ол қала мозаика болашағына қадам жасады.

Ravenna lies at the heart of mosaic culture, famous for its monuments of early Christian and Byzantine architecture certified by the UNESCO World Heritage List, as well as for its modern masters, restoration centers, schools and educational institutions.

In 1924 a course of Mosaic was opened at the Academy of Fine Arts of Ravenna. Struggling to keep the striking legacy of the past the mosaic masters turned to using old mosaic techniques to implement new ideas. After the Second World War it was the beginning of a new era in mosaic art, when mosaic literally started speaking modern language. Since then, the notion of «mosaic» has acquired a new concept, now it means the art, which not only existed in the past but is alive and developing in the present. And in this new concept mosaic art is inextricably linked to Rovenna, the city that allowed the mosaic to continue in the future.

При поддержке фонда Исмаила Ахметова  
Жобасы Исмаил Ахметов Корының қолдауымен үйымдастырылды  
With the support of Ismail Akhmetov

## Марко Де Лука

### Marco De Luca



Марко Де Лука родился в 1949 году в Медицине, Италия. «Мозаика – сознательно избранное Марко де Лукой изобразительное средство: он мыслит, видит, изъясняется языком мозаики. В русле своего опыта, своей мозаичной «поэтики» художник воссоздает все исторические прерогативы своего творчества под неизбежным углом зрения современности». В этих словах Клаудио Спадони, директора музея искусств города Равенны, отражен решительный и бескомпромиссный выбор художником иных, не живописных изобразительных средств в сфере своего неустанного творческого поиска.

Италияда, Медицинада 1949 жылы туған. «Мозаика – Марко де Лука саналы таңдаған өнер құралы: ол мозаика тілімен ойлайды, көреді және сол тілмен ішкі әлемін байқатады. Өз тәжірибелі арнасында, өзінің «мозаикалық поэтикасы» арқылы ол өз шығармашылығындағы барлық тарихи прерогативтерді заманауи түрғыдан көрсетуде». Равенна қаласындағы өнер музейінің директоры Клаудио Спадонидің бұл сөзінде көркем сурет емес саладағы суретшінің шаршамас шығармашылық ізденістеріндегі батыл әрі мызықасы таңдауды таңбадай басылған.

Marco De Luca was born in 1949, Medicina, Italy. "... [De Luca] thinks, sees, speaks the language of mosaic. And it is through this practice, the specific "poetic" of mosaic, that the artist recreates all the historical prerogatives of the technique from the inevitable point of view of modernity". With these words by Claudio Spadoni, director of the Art Museum of Ravenna, explains the artist's choice, his uncompromising visual means of expressing his creativity.

## Роберта Грассо Roberta Grasso

Инсталляция «Воспоминания о мечте» отражает одно из самых дорогих воспоминаний из детства автора. Когда она часто маленькой девочкой, рассматривая иллюстрации книги с повестью Э. Т. А. Гофмана «Щелкунчик и мышиный король» под музыку из одноименного балета П. Чайковского, живо представляя себе картины сказочных персонажей и переживала вместе с ними их истории. «Плавающая», «дышащая» мозаика отражает образ легкой, как ткань, детской мечты. Цель автора создать светлое, сказочное, приглушенное пространство, где время остановилось, как во сне. Инсталляция (10x2м) состоит из текстуры «вшитый» кремний со вставками смальты (мозаики цветов холодного белого, глицинии и морской волны), и скользящих вниз к полу пушистых тюлевых штор.

«Арман туралы естелік» инсталляциясы автордың, өз балалық шағы туралы аса қымбат естеліктерін паш етеді. Кішкентай қызы бола тұра, ол Э. Т. А. Гофманның «Щелкунчик и мышиный король» кітабының суреттерін, П. Чайковскийдің аттас балеттінің әүеніне тамашалап отыратын, сол ертегі кейіпкерлерін өз ойында жылдам суреттеп, олармен бірге талай оқиғаларды басынан өткертін. «Толқынды», «тынысты» мозаика, дәл бір жибектей, оның пәк бала армандарын айналағанда. Автордың мақсаты жарқын, ертегідей кеңестік жасау еді, онда дәл түстегідей уақытта тоқтап қалғандай. Инсталляция (10x2м) «тігілген» кремний мен смальта (сүйкән, құлакты, глицинии мен теніз толқыны мозаикасы) қондырылары текстурасынан тұрады, олар баяу төмөндегі үлпа тюль переделеріне сырғуда.

The installation Memory of a Dream reflects one of the most precious childish memories by the author. When she was a little girl she often looked through the pictures in the book The Nutcracker and the Mouse King by Hoffmann with the music from the ballet by Tchaikovsky, vividly imagined the characters of the fairytale and went through their stories. «Floating» and «breathing» mosaic reflects the image a child's dream, light as fabric. The author aimed to create a bright, fabulous, ambient space, where time stood still like a dream. The installation (10x2m) consists of texture of «sewn» silicon padded with smalt (mosaic is of cool white, wisteria and sea waves colors) and fluffy tulle curtains sliding down onto the floor.



## Джулио Кандуссио Giulio Candussio

Джулио Кандуссио (р. 1945, Ундине, Италия) развили практику, основанную на индивидуальном восприятии и эксперименте в области форм. В 1980 году он стал Арт-директором компании Bisazza, направляя творческие исследования в сферу мозаики. В 2004 году, он принял на себя роль Директора Школы мозаики в Спилимберго, Италия. Среди его проектов – станция метро Tottenham Court Road в Лондоне (1983) и крупномасштабная мозаика «Переливающаяся молния», подаренная Нью-Йорку в 2003 году и сейчас находящаяся на строящейся станции метро PATH на месте Всемирного торгового центра.

Джулио Кандуссио (т/ж 1945, Ундине, Италия) пішін саласындағы жеке қабылдау мен экспериментке негізделген тәжірибелі дамытты. Ол 1980 жылы Bisazza компаниясының Арт-директоры болды, сол кезде мозаика саласына көркемдік зерттеулерді бағыттады. 2004 жылы ол Италиядағы Спилимберго Мозаика мектебі директорының рөлін қабылдады. Оның жобалары арасында – Лондондағы (1983) Tottenham Court Road метро стансызы мозаикасы, «Жарқырап түрған наизағай» ірімасштабты мозаикасын 2003 жылы Нью-Йоркке сыйлады, қазір ол Дүниежүзілік сауда орталығы орнында салынып жатқан PATH метро стансанында орналасқан.

Giulio Candussio (b. 1945, Udine, Italy) has developed a practice based on individual perception and experimentation across art forms. In 1980, he became Art Director of Bisazza, driving creative research in the field of mosaic. In 2004, he took on the role of Director for the School of Mosaicists in Spilimbergo, Italy. Among his projects are the Tottenham Court Road tube station in London (1983) and the large-scale mural, "Iridescent Lightning," presented to the city of New York in 2003 and now located at the Temporary World Trade Center PATH station.

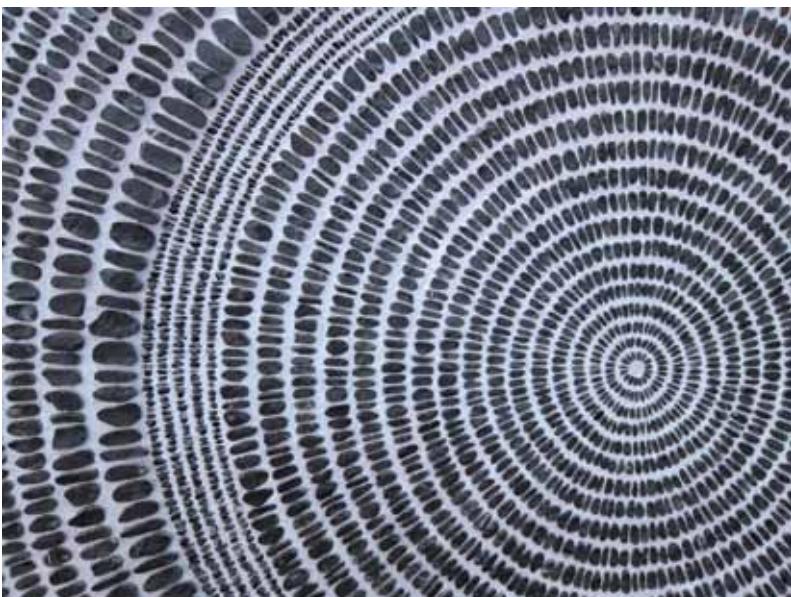


## Нане Заваньо Nane Zavagno

Нане Заваньо родился в 1932 году. Он был очень молод, когда начал преподавать пластичные искусства в Удине как преемник великого художника Дино Басальделла. В 1982 году он был приглашен в Espace Cardin в Париж. Он демонстрировал свои работы на 26 персональных выставках и более чем 100 коллективных экспозициях в разных странах. Его работы находятся как в частных, так и в государственных коллекциях Европы и Америки. Поэтическое ядро его работ лежит в его интуитивных отношениях с природой.

Нане Заваньо 1932 жылы туған. Ол ұлы суретші Дино Басальделла өнерінің ізбасары ретінде Удинеде пластикалық өнерден сабак бере бастаған кезінде тым жас еді. Оны 1982 жылы Париждегі Espace Cardin шақырды. Ол өз шығармашылығын түрлі мемлекеттердегі 26 жеке көрмеде және 100-ден аса ұжымдық экспозицияда паш етті. Оның туындылары Еуропа мен Американың жеке, сондай-ақ мемлекеттік коллекцияларында орын алған. Оның өндектерінің поэтикалық жүргегі табиғатпен сезімдік қатынастардан бастау алған.

Nane Zavagno was born in 1932. He was very young when he began teaching plastic arts in Udine as successor of the great artist Dino Basaldella. In 1982 he was invited to the Espace Cardin in Paris. He exhibited his works in 26 personal exhibitions and in more than 100 collective exhibitions in different countries. His works are located in private or public collections and locations in Europe and America. The poetic kernel of his works lies in his intuitive relationship with the nature.





# Список участников:

**Сахи Нарымбетов и Молдакул Нарымбетов** (Казахстан)  
Молдакул – художник, скульптор, мастер современного искусства, руководитель группы художников “Кызыл Трактор” и действующий академик Академии художеств Республики Казахстан, член союза художников СССР. Участник республиканских и международных выставок. Сахи – член союза художников г. Шымкент. Последние годы помогал отцу в реализации его идей.

**Георгий Трякин-Бухаров** (Казахстан)  
Скульптор. 1982-1983 вольнослушатель Высшего Художественно-промышленного училища (б. Строгановского). Москва, Россия.  
1983-1987 вольнослушатель отделения архитектурно-декоративной пластики Алматинского Государственного театрально-художественного института. Участник международных выставок.

**Сакен Нарынов** (Казахстан)  
Архитектор, автор пяти изобретений; создал более 80 проектных разработок в различных областях архитектуры, строительства, прикладной геометрии и топологии, промышленного дизайна; создатель и руководитель лаборатории проектного прогнозирования Союза дизайнеров Казахстана (сейчас она именуется мастерской Сакена Нарынова «Копыры») («Многогранный»).

**Смаил Баялиев** (Казахстан)  
Член Союза Художников СССР, член-корреспондент Академии художеств Республики Казахстан. Художник живописец, инсталлятор, дизайнер. Один из участников арт-группы «Кызыл Трактор».

**Эдуард Казарян** (Казахстан)  
С начала 90-х годов участвовал в первых выставках, проводившихся молодыми казахстанскими художниками и скульпторами в Европе (Франция, Германия, Бельгия), а также проводил персональные выставки в Казахстане, России, Германии и США. В 2000 г. за вклад в развитие современного искусства в Казахстане был удостоен номинации «Новое имя» в сфере изобразительного искусства - Первой национальной премии «Тарлан».

**Константин Новиков** (Россия)  
В 2007 г. окончил Санкт-Петербургскую Государственную Художественно-Промышленную Академию им. А.Л.Штиглица. Работает во всех сферах современного концептуального искусства. Участник выставки «Кота», проведенной под эгидой Государственного Центра Современного Искусства России.

**Анатолий Колесников** (Киргизстан)  
Окончил ГУСТА, факультет станковой монументальной живописи и скульптуры. Заведующий молодежным отделом современного искусства Союза Художников Кыргызской Республики.

**Расул Кочкорбаев** (Киргызстан)  
Член Союза художников Киргызстана. Участник международных выставок и проектов. Персональная выставка «Под ярким солнцем».

**Тушар Жоаг** (Индия)  
Индийский художник, живет и работает в Мумбаи. Участник большого количества международных выставок, Выставлялся в Saatchi & Saatchi gallery с проектом «Имперская Армия Просветителей» в рамках проекта “The Enlightening Army Of The Empire” (2008)

**Мурат Дильманов** (Казахстан)  
Окончил АГУ имени Абая, факультет изобразительных искусств.

**Александр Филимонов** (Россия)  
Участник и дипломант российских и международных конкурсов по архитектуре и дизайну. Public art объекты, малые архитектурные формы, дизайн экспозиционных пространств и создание собственных художественных проектов – это далеко не полный спектр направлений творческой деятельности.

**Алексей Филимонов** (Казахстан)  
Молодой художник, работающий во всех сферах современного искусства, от видео арта до графики. Занимался созданием декораций для фильма Рустема Абдрашева «Подарок Сталину».

**Fleet Group** (Грузия)  
Инициативная арт-группа, образованная весной 2011 года в Тбилиси и состоящая из следующих артистов: Василий Мачарадзе, Кока Вашкинадзе и Бесса Картлелишвили.

**Елена Позднякова** (Казахстан)  
Окончила университет КазГАСА, университет University of Sheffield, UK. Диплом: BA of Arts in Architecture. Победитель многих конкурсов, организатор и участник выставок.

**Группа Nebula** (Казахстан)  
Владислав Слудский и Анастасия Силкина – молодой tandem художников, работающих в сфере Trash Art – с использованием различных современных технических средств и материалов.

**Оксана Кан, Павел Мокич** (Казахстан)  
Оксана – организатор фестиваля современного искусства в Казахстане. Павел – художник, участник и организатор выставок в Узбекистане.

**Татьяна Буцкая** (Казахстан)  
Окончила КазГАСА, отделение дизайна. Победитель конкурса «Живописная магистраль».

## **Александра Захарова, Константин Турченко,**

**Алексей Царёв** (Казахстан)

Александра, художник оформитель, дизайнер. Закончила Каз НПУ им. Абая, специальность – Преподаватель Изо и Черчения. Константин – Радиотехник, Инженер связист, Специалист в IT сфере. Алексей – Мастер ходового цеха, авто слесарь, сварщик.

## **Айша Джандосова, Асия Тулесова** (Казахстан)

Работают над рядом небольших проектов, прямо или косвенно направленных на развитие местных сообществ – мастер-классы для детей, открытый показ фильмов.

## **Зоя Фалькова, Лилия Ван** (Казахстан)

Зоя – закончила КазГАСА по специальности «Архитектура» на отделении градостроительства. Участвовала в художественных выставках. Сняла короткометражный арт-хаус фильм. Лилия – более 15 лет создает авторский трикотаж, развивает направление пэйчворк.

## **Арт-группа 5** (Казахстан)

Группа казахстанских стрит-арт художников. Позиционируют себя как «казахстанская арт-группа нового поколения».

## **Мария Мацуцина** (Казахстан)

Закончила два курса детской художественной школы «Умай» (ДХШ «Умай»). Работы по живописи и графике выставлялись в галерее ДХШ «Умай».

# **Қатысушылар тізімі:**

## **Сахи Нарымбетов және Молдақұл Нарымбетов** (Казахстан)

Молдақұл – суретші, мүсінші, замауи өнер шебері, «Қызыл Трактор» суретшілер тобының басшысы және Қазақстан Республикасы Суретшілер академиясының қазіргі академигі, КСРО суретшілер одағының мүшесі. Республикалық және халықаралық көрмелердің қатысушысы. Сахи – Шымкент қаласындағы суретшілер одағының мүшесі. Соңғы жылдары әкесіне өз ойын жүзеге асыруға көмектескен.

## **Георгий Трякин-Бухаров** (Казахстан)

Мүсінші. 1982-1983 Жоғары Қаркем сурет-өнеркәсіп училищесінің еркін тындарманы (б. Строгановский). Мәскеу, Ресей. 1983-1987 Алматы Мемлекеттік театр және қаркем-өнер институтының сөүлеттік-декоративті пластика бөлімінің еркін тындарманы. Халықаралық көрмелердің қатысушысы.

## **Сакен Нарынов** (Казахстан)

Сакен Нарынов – сәүлетші, бес жаңалықтың авторы; сәүлет, құрылым, қолданбалы геометрия және топология, өндірістік дизайн салаларында 80-нен аса жоба әзірлеген; Қазақстан Дизайнерлері одағының жобалық болжау зертханасын құруши және жетекшісі (қазір ол Сакен Нарыновтың «Көпқырлы» шеберханасы деп аталады).

## **Смаил Баялиев** (Казахстан)

КСРО Суретшілер одағының мүшесі, Қазақстан Республикасы Өнер Академиясының корреспондент мүшесі. Қаркем суретші, инсталлятор, дизайнер. «Қызыл Трактор» арт-тобы қатысушыларының бірі.

## **Эдуард Казарян** (Казахстан)

90-жылдардың басында жас Қазақстандық суретшілер мен мүсіншілер Еуропада (Франция, Германия, Бельгия) өткізген алғашқы көрмелерге қатысты, сонымен қатар Қазақстанда, Ресейде, Германияда және АҚШта дербес көрмелерін өткізді. 2000 жылда Қазақстандағы заманауи өнерді дамытуға үлес қосқаны үшін «Тарлан» алғашқы үлттық сыйлықтың бейнелеу өнері саласындағы «Жана ат» номинациясында марапатталды.

## **Константин Новиков** (Ресей)

2007 ж. А.Л.Штиглиц атындағы Санкт-Петербург Мемлекеттік Қаркем сурет-өнеркәсіп академиясын тәмамдады. Заманауи концептуалды өнердің барлық салаларында жұмыс істейді. Мемлекеттік Ресей заманауи өнер орталығының бастасымен өткізілген «Кома» көрмесінің қатысушысы.

## **Анатолий Колесников** (Қырғызстан)

ГУСТА-ның станокты монументалды кескіндеме және мүсін факультетін тәмамдаған. Қырғыз Республикасы Суретшілер одағының жастар заманауи өнер белімінің менгерушісі.

## **Расул Кочкорбаев** (Қырғызстан)

Қырғызстанның Суретшілер одағының мүшесі. Халықаралық көрмелер мен жобалардың қатысушысы. «Шұғылалы күн астында» дербес көрмесі өткен.

## **Тушар Жоаг** (Үндістан)

Үндістандық суретші, Мумбияда өмір сүреді және жұмыс істейді. Қөптеген халықаралық көрмелердің қатысушысы. «Ағартушылардың империялық әскері» атты жобасын «The Enlightenment Army Of The Empire» (2008) жобасының шенберіндегі Saatchi & Saatchi gallery көрмесіне қатысқан.

## **Мұрат Дильманов** (Казахстан)

Абай атындағы АМУ-ң бейнелеу өнері факультетін тәмамдаған.

### **Александр Филимонов** (Ресей)

Сәүлет пен дизайн жөніндегі ресейлік және халықаралық байқауладың қатысушысы ері дипломантты. Public art нысандары, шағын сәулеттік қалыптар, экспозициялық кеңістіктердің дизайні және өз көркем сурет жобаларын құру-оның шығармашылық қызмет бағытының толық тізімі емес.

### **Алексей Филимонов** (Қазақстан)

Бейне арттан бастап графикаға дейінгі заманауи өнердің барлық саласында жұмыс істейтін жас суретші. Рустем Абдрашевтің «Сталинге қызылық» фильміне арналған декорацияларды жасаумен шұғылданған.

### **Fleet Group** (Грузия)

Бастамашы арт-топ, 2011 жылдың көктемінде Тбилисиде құрылған және мынадай әртістерден тұрады: Василий Мачарадзе Кока Вашинарадзе және Бесса Картлелишвили.

### **Елена Позднякова** (Қазақстан)

ҚазБСҚА университеттін, University of Sheffield, UK университеттін тәмамдаған. Дипломы: BA of Arts in Architecture. Көптеген конкурстардың женімпазы, көрмелерді үйымдастырушы және қатысушы.

### **Группа Nebula** (Қазақстан)

Владислав Слудский және Анастасия Силкина – түрлі заманауи техникалық құралдар мен материалдарды қолдана отырып, Trash Art саласында жұмыс істейтін қос суретші бірлестігі.

### **Оксана Кан, Павел Мокич** (Қазақстан)

Оксана – Қазақстандағы заманауи өнер фестивалін үйымдастырушы. Павел – суретші, Өзбекстандағы көрмеге қатысушы және үйымдастырушы.

### **Татьяна Буцкая** (Қазақстан)

ҚазБСҚА-ның дизайн бөлімін тәмамдаған. «Кескіндеңелік магистраль» байқауының женімпазы.

### **Александра Захарова, Константин Турченко,**

### **Алексей Царёв** (Қазақстан)

Александра – безендіруші суретші, дизайнер. Абай атындағы ҚазҰПУ тәмамдаған, мамандығы- Бейнелеу өнері мен Сызу оқытушысы. Константин – Радиотехник, Байланыс жөніндегі инженер, IT саласындағы маман.

Алексей – жүргіс цехиңиң шебері, авто слесарь, темір дәнекерлеуші.

### **Айша Джандосова, Асия Тулесова** (Қазақстан)

Тікелей немесе жанама түрде жергілікті қауымдастықтарды дамытуға бағытталған бірқатар шағын жобалар бойынша жұмыс істейді - балаларға арналған шеберлік кластарын өткізеді, фильмдердің ашық көрсетілімін үйымдастырады.

### **Зоя Фалькова, Лилия Ван** (Қазақстан)

Зоя – ҚазБСҚА-нұнда қала құрылышы бөлімінде «Сәүлет» мамандығы бойынша білім алды. Қөркем сурет көрмелеріне қақысқан. Қысқа метражды арт-хаус фильмін түсірді.

Лилия – 15 жылдан астам уақыттан бері авторлық тоқыма бүйімдарын шығарады, пэйчворк бағытын дамытЫп келеді.

### **Арт топ 5** (Қазақстан)

Қазақстанның стрит-арт суретшілер тобы. Өздерін «Жаңа буындағы Қазақстанның арт-топ» ретінде таныстырады.

### **Мария Мацуцина** (Қазақстан)

«Ұмай» («Ұмай» БКСМ) балалар көркем сурет мектебінің екі курсын аяқтаған. Қескінде және графика бойынша жұмыстары «Ұмай» БКСМ-н галереясынан орын алған.

## **List of Participants:**

### **Sakhi Narymbetov and Moldakul Narymbetov** (Kazakhstan)

Moldakul – artist, sculptor, master of the modern art, leader of the Kyzyl Tractor art group and active academician of the Academy of Arts of the Republic of Kazakhstan, member of the Union of Artists of the USSR. Took part in the Republic-level and international exhibitions. Member of the Union of Artists of Shymkent city. During the last few years helped his father bring into life his ideas.

### **Georgy Tryakin-Bukharov** (Kazakhstan)

Sculptor. Was external student at the Higher Art and Industrial School (previously Stroganov School) from 1982 to 1983. Moscow, Russia. Was an external student at the architectural and ornamental plastic department in the Almaty State Institute of Theatre and Arts from 1982 to 1987. Took part in international exhibitions.

### **Saken Narynov** (Kazakhstan)

Saken Narynov is an architect, author of five inventions; he has created more than 80 project designs in various fields of architecture, construction, applied geometry and topology, industrial design; the founder and head of the Project Forecasting Laboratory of Designers Union of Kazakhstan (now known as Kopkyrly (multifaceted) workshop by Saken Narynov).

### **Smail Bayaliyev** (Kazakhstan)

Member of the Union of Artists of the USSR, associate member of the Academy of Arts of the Republic of Kazakhstan. Painter, installationist, designer. One of the members of the Kyzyl Tractor art group.

### **Eduard Kazaryan** (Kazakhstan)

From the beginning of the 90-s, participated in the first exhibitions held

by young Kazakhstani artists and sculptors in Europe (France, Germany, Belgium), and also presented personal exhibitions in Kazakhstan, Russia, Germany and the USA. In 2000, was awarded with the New Name nomination in the arts category – the Tarlan First National Award – for his contribution into development of the modern art in Kazakhstan.

#### **Konstantin Novikov** (Russia)

Graduated from the Saint-Petersburg State Art and Industrial Academy named after A.L. Shtiglits in 2007. Works in all areas of the modern conceptual art. Participated in the Koma exhibition held under the auspices of the Russian State Centre for Modern Art.

#### **Anatoly Kolesnikov** (Kyrgyzstan)

Graduated from the GUSTA university, the department of easel monumental painting and sculpture. Head of the modern art youth section at the Union of Artists of Kyrgyz Republic.

#### **Rasul Kochkorbayev** (Kyrgyzstan)

Member of the Union of Artists of Kyrgyzstan. Participated in international exhibitions and projects. His personal exhibition is called Under the Bright Sun.

#### **Tushar Joak** (India)

Indian artist, lives and works in Mumbai. Took part in many international exhibitions. His works were exhibited in the Saatchi & Saatchi gallery for The Enlightening Army Of The Empire project (2008).

#### **Dilmanov Murat** (Kazakhstan)

Graduated from the Almaty State University named after Abay, the department of arts.

#### **Alexander Filimonov** (Russia)

Participant and winner of Russian and international architecture and design contests. Works on public art objects, small architectural forms, design of exposition spaces and creation of own artistic projects, among many other artistic areas.

#### **Alexey Filimonov** (Kazakhstan)

Young artist, works in all spheres of the modern art – from video art to graphics. Was involved in creating settings for the Rустем Абдразеев's Gift For Stalin movie.

#### **Fleet Group** (Georgia)

Initiative art group founded in spring 2011 in Tbilisi with the following artists as its members: Vasily Macharadze, Koka Vashkinadze and Bessa Kartlelishvili.

#### **Yelena Pozdnyakova** (Kazakhstan)

Graduated from the Kazakh Leading Academy of Architecture and Civil Engineering, and from the University of Sheffield, UK. Holds the diploma of BA of Arts in Architecture. Won many contests, organised and participated in exhibitions.

#### **Nebula Group** (Kazakhstan)

Vladislav Sludksy and Anastasia Silkina represent a young tandem of artists who work in the Trash Art area making use of many modern technical means and materials.

#### **Oksana Kan, Pavel Mokich** (Kazakhstan)

Oksana – organiser of the modern art festival in Kazakhstan.  
Pavel – artist, participant and organiser of exhibitions in Uzbekistan.

#### **Tatyana Butskaya** (Kazakhstan)

Graduated from the Kazakh Leading Academy of Architecture and Civil Engineering, the design department. Winner of the Picturesque Highway contest.

#### **Alexandra Zakharova, Konstantin Turchenko,**

#### **Alexey Tsaryov** (Kazakhstan)

Alexandra – interior decorator and designer. Graduated from the Kazakh National Pedagogical University named after Abay, majoring in Teacher of Art and Drawing. Konstantin – radio technician, communications engineer, IT specialist. Alexey – master at traversing workshop, car mechanic, welder.

#### **Aysha Dzhandozsova, Asiya Tulesova** (Kazakhstan)

Work on a number of small projects directly or indirectly aimed at development of local communities, such as masterclasses for children and open exhibition of films.

#### **Zoya Falkova, Liliya Van** (Kazakhstan)

Zoya – graduated from the Kazakh Leading Academy of Architecture and Civil Engineering, majoring in Architecture at the urban engineering department. Participated in art exhibitions, and made an art-house movie. Liliya Has been creating the original knitted wear and developing the patchwork art for more than 15 years.

#### **Artgroup 5** (Kazakhstan) Group of Kazakhstani street-art artists

positioning themselves  
as a Kazakhstani new generation art-group.

#### **Mariya Matsutsina** (Kazakhstan)

Completed two years at the Umay children art school (Umay CAS). Her painting and graphic works are exhibited in the Umay CAS's gallery.

Организаторы фестиваля:



При поддержке:



Генеральный спонсор:



Спонсоры:



Партнеры:



Информационная поддержка:



Редактор издания:

**Дмитрий Пиликин**

Дизайн и верстка:

**Мария Заборовская**

Фото:

**Вадим Капраничков**

**Дмитрий Пиликин**

**Екатерина Сисфонтес**

Басылым редакторы:

**Дмитрий Пиликин**

Дизайн және беттеу:

**Мария Заборовская**

Фото:

**Вадим Капраничков**

**Дмитрий Пиликин**

**Екатерина Сисфонтес**

Editor:

**Dmitry Pilikin**

Design and Layout:

**Maria Zaborovskaya**

Photo:

**Vadim Kapranchikov**

**Dmitry Pilikin**

**Ekaterina Sisfontes**